

Gmina Tyczyn

Nr 1 (571)

29.01. - 25.02.2017 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- Budżet Gminy Tyczyn na rok 2017
- Borek Stary trzecią wsią na Podkarpaciu
- Noworoczne kołędowanie w gminie Tyczyn
- Relacja z 25. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Tyczynie
- Nowe zasady wycinania drzew

Fot. Jerzy Konkol

III Orszak Trzech Króli w Borku Starym

Świątecznie w gminie Tyczyn

III Orszak Trzech Króli w Borku Starym, 6 stycznia 2017 r.

Fot. Jerzy Konkol

Kolędnicy Misyini wraz ze starszą muzykalną grupą kolędniczą „Trzej Królowie” z Hermanowej.

Fot. Sławomir Wojtowicz

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

16.12.2016 r. odbyła się sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Przyjęcia uchwały budżetowej Gminy Tyczyn na 2017 r.** Szczegółowe informacje o uchwalonym budżecie gminy na 2017 r. znajdują się w bieżącym nr. „GT” oraz na stronie internetowej: www.bip.tyczyn.pl.

- **Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.** Przy planowaniu poszczególnych wskaźników zawartych w WPF zostały uwzględnione głównie założenia rozwoju gminy, planowane na ten okres przedsięwzięcia inwestycyjne oraz sytuacja finansowa gminy.

- **Uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tyczyn na lata 2017-2019.**

Gmina Tyczyn realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, winna posiadać program wspierania rodziny. Celem Programu jest budowanie spójnego systemu wsparcia rodzin zarówno wydolnych w realizowaniu swoich podstawowych funkcji, jak i przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

- **Zapewnienia wspólnej obsługi jednostkom organizacyjnym Gminy Tyczyn zaliczanym do sektora finansów publicznych.** W związku ze zmianą przepisów prawa, wprowadzonych ustawą z dnia 25.06.2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gmin-

28.12.2016 r. odbyła się ostatnia w ubiegłym roku sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego i szkół prowadzonych na terenie Gminy Tyczyn przez inne niż Gmina Tyczyn osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.** Podjęcie uchwały wynikało z konieczności dostosowania dotychczas obowiązujących przepisów prawa lokalnego w zakresie dotowania do zmian wynikających z ustawy z dnia 23.06.2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, które wchodzi w życie z dniem 1.01.2017 r.

- **Ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola i punkty przedszkolne prowadzone przez Gminę Tyczyn.** Podjęcie uchwały wynika ze zmiany przepisów dotyczących przekazania od 1.01.2017 r. jednostkom samorządu terytorialnego części oświatowej subwencji ogólnej za dzieci 6-letnie korzystające z wychowania przedszkolnego.

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki

przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów
w każdy poniedziałek w godz. 8.00 - 15.00
w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego odbywa się w każdą
1. i 3. środę m-ca w godz. 9.00 - 11.00
w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

nym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, należało wprowadzić nowe przepisy dotyczące funkcjonowania Gminnego Zespołu Obsługi Szkół obsługujących szkoły na terenie Gminy Tyczyn.

- **Współdziałania pomiędzy Gminą Tyczyn a Gminą Miastem Rzeszów w zakresie obsługi osób doprowadzonych do Izby Wyrzeźbnień.**

- **Wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste.** Użytkownik wieczysty nieruchomości – Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Tyczynie - wystąpiła z wnioskiem o sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Tyczynie przy ul. Parkowej. Zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami - nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu. Rada wyraziła zgodę na sprzedaż nieruchomości.

- **Udzielenia pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego.** Pomoc finansowa udzielona będzie na realizację V etapu budowy chodnika w Borku Starym przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie.

- **Udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Rzeszowskiemu na realizację zadania publicznego.** Udzielona pomoc finansowa Powiatowi Rzeszowskiemu przeznaczona będzie na budowę chodników przy drogach powiatowych na terenie Gminy Tyczyn, jako częściowe dofinansowanie kosztów budowy.

- **Wydatków, które nie wygasają z końcem roku 2016.**

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2016 r.**

- **Wprowadzenia regulaminu korzystania z obiektów sportowych na terenie Gminy Tyczyn.** W związku z centralizacją Gminy Tyczyn z jej jednostkami budżetowymi od 1.01.2017 r. podatnikiem podatku VAT z tytułu udostępniania obiektów sportowych przy placówkach oświatowych będzie Gmina Tyczyn. Dlatego konieczne jest uregulowanie i ujednolicenie zasad korzystania z obiektów sportowych objętych uchwałą.

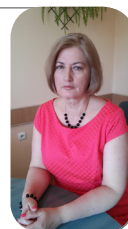
- **Przystąpienia do sporządzenia X zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn.** Celem opracowania X zmiany Studium jest potrzeba wskazania na części obszaru strefy rolno-osadniczej, oznaczonego symbolem RM, terenu możliwego do przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zmiana studium dla określonego obszaru (terenu) wynika z konieczności dostosowania jego zapisów do obecnych potrzeb mieszkaniowych w miejscowości Hermanowa, w związku ze zgłoszonymi wnioskami.

- **Uchylenia uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego.** W związku z brakiem wykonawców na budowę chodnika w Borku Starym środki finansowe przeznaczone przez Gminę Tyczyn w 2016 r. zostały zwrócone do budżetu gminy przez Województwo Podkarpackie.

- **Wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2016 r.**
- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2016 r.**

Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak
- pracownik Urzędu
Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej

Budżet Gminy Tyczyn na 2017 rok

16 grudnia 2016 r. Rada Miejska w Tyczynie uchwalała budżet na rok 2017, który po stronie dochodów wynosi 46.834.128 zł, w tym:

- **dotacje celowe** z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz na zadania własne Gminy w kwocie 13.716.261 zł – stanowią 29% ogólnie planowanych dochodów;

- **subwencje** w kwocie 14.387.901 zł, co stanowi 31% dochodów;

- **dochody własne** w kwocie 5.556.592 zł – stanowią 12% planowanych dochodów Gminy;

- **udziały w podatkach** od osób fizycznych i prawnych: 8.881.998 zł, tj. 19% planowanych dochodów;

- **dotacje** na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 220.000 zł, tj. 0,5%;

- **dotacje z budżetu państwa** na zadania inwestycyjne: 1.035.757 zł, tj. 2%;

- **dotacje z budżetu Unii Europejskiej**: 3.035.619 zł, tj. 6,5%.

Wielkość planowanych dochodów ma bezpośredni wpływ na wielkość planowanych wydatków budżetowych.

Wydatki budżetu Gminy na 2017 rok ustalono w kwocie **51.092.831 zł**, planując je przeznaczyć na:

Dochody 46.834.128 zł	Wydatki 51.092.831 zł
Przychody 5.528.292 zł	Rozchody 1.269.589 zł

- **wydatki majątkowe**: 12.087.527 zł, co stanowi 23,7% ogólnych wydatków budżetu;

- **wydatki bieżące** na pokrycie kosztów działalności poszczególnych jednostek (Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół, Gimnazjum, Szkoły Podstawowe): 39.005.304 zł, tj. 76,3%.

W planie wydatków zabezpieczono środki na inwestycje, jak również na bieżące potrzeby funkcjonowania Gminy, jednostek jej podległych i instytucji kultury.

Planowany deficyt budżetowy w kwocie 4.258.703 zł oraz spłata zaciągniętych zobowiązań w kwocie 1.269.589 zł zostaną pokryte z emisji obligacji oraz zaciągniętej pożyczki w WFOŚiGW.

DOCHODY

CO GROMADZIMY

Dochody podatkowe 3.504.492 zł

- Podatek rolny 621.000 zł
- Podatek leśny 42.000 zł
- Podatek od nieruchomości 2.673.500 zł
- Podatek od środków transportowych 167.992 zł

Dochody z majątku gminy 344.300 zł

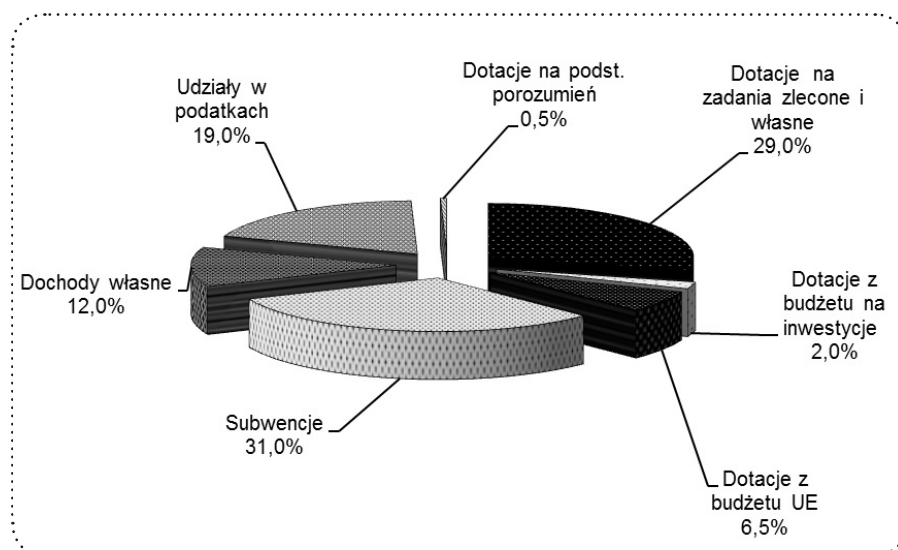
- Opłata za wieczyste użytkowanie i przekształcenie 18.300 zł
- Dzierżawa, czynsze z najmu 126.000 zł
- Dochody ze sprzedaży mienia 200.000 zł

Różne opłaty 1.011.700 zł

- Opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu 140.000 zł
- Wpływy z opłaty produktowej 1.000 zł
- Wpływy z opłaty skarbowej 50.000 zł
- Opłaty za gospodarowanie odpadami 721.500 zł
- Opłaty za korzystanie z przystanków i zajęcie pasa drogowego 40.000 zł
- Opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego 51.200 zł
- Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska 8.000 zł

Wpływy z usług 165.000 zł

Struktura planowanych dochodów Gminy Tyczyn na 2017 r.

- Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego 150.000 zł
- Usługi opiekuńcze z zakresu pomocy społecznej 15.000 zł

Pozostałe dochody 110.100 zł

- Wpływy ze sprzedaży gazety „Głos Tyczyna”, specyfikacji przetargowych, ogłoszeń 11.000 zł
- Dochody związane z realizacją zadań zleconych 10.100 zł
- Zwrot nienależnie pobranych świadczeń 10.000 zł
- Zwrot za media 50.000 zł
- Odsetki 29.000 zł

CO OTRZYMUJEMY

Udziały z podatków 8.881.998 zł

- Udziały gminy z podatku PiT 8.731.998 zł
- Udziały gminy w podatku CiT 150.000 zł

Dochody z podatków płaconych na terenie Gminy przekazanych przez Urząd Skarbowy 421.000 zł

- Karta podatkowa 10.000 zł
- Podatek od czynności cywilnoprawnych 361.000 zł
- Podatek od spadków i darowizn 50.000 zł

Budżet Gminy Tyczyn na 2017 rok

Subwencje 14.387.901 zł
 - Oświatowa 10.243.402 zł
 - Ogólna 4.144.499 zł

Dotacje 13.716.261 zł
 - Na administrację 94.923 zł
 - Na zadania z zakresu opieki społecznej 13.039.308 zł
 - Dopłaty do przedszkoli 582.030 zł

Dotacje na podstawie porozumień 220.000 zł

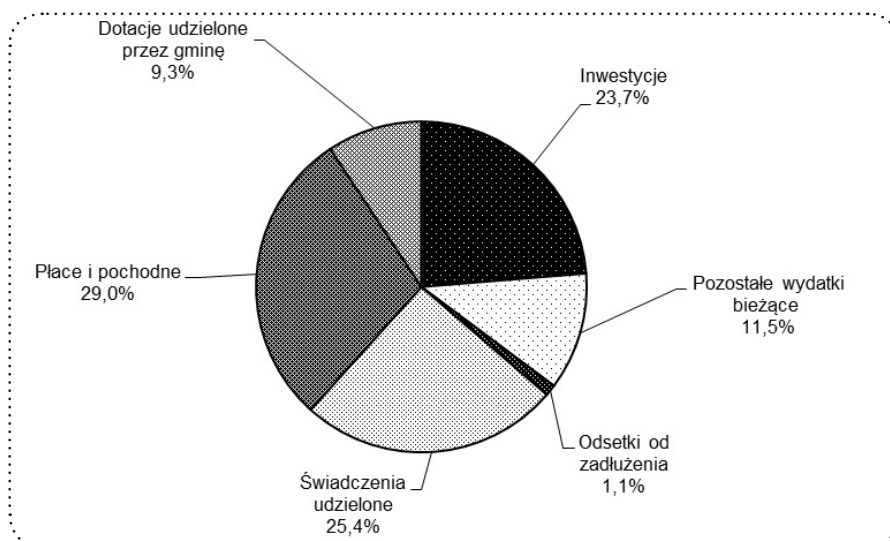
Dotacje celowe z budżetu państwa 1.035.757 zł
 w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019 z przeznaczeniem na przebudowę dróg gminnych: Borek Stary Sklepiska, Borek Stary Kanada oraz Kielnarowa Obszary Kanada.

Dotacje celowe w ramach programów z udziałem środków europejskich 3.035.619 zł:
 1. Projekt „Wzrost efektywności i dostępności e-usług na obszarze Gmin Trzebownik, Tyczyn, Tryńcza” - kwota: 353.878 zł.
 2. Projekt „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej” - kwota 2.681.741 zł.

Wydatki budżetu Gminy w podziale na grupy

- inwestycyjne 12.087.527 zł
 - dotacje udzielone na zadania bieżące 4.759.592 zł

Wydatki budżetu Gminy w podziale na grupy

- świadczenia udzielone 12.995.692 zł
 - płace i pochodne 14.831.464 zł
 - odsetki od zadłużenia 550.000 zł
 - pozostałe wydatki bieżące 5.868.556 zł

Wydatki budżetu Gminy wg ważniejszych działów

1. Oświata i wychowanie (szkoły podstawowe, gimnazjum, przedszkola, świetlice) 15.639.585 zł
 2. Pomoc społeczna 14.652.708 zł
 3. Ochrona zdrowia 165.000 zł

4. Kultura i sport 3.566.619 zł
 5. Administracja publiczna 4.799.905 zł
 6. Działalność usługowa 128.305 zł
 7. Ochrona środowiska i gospodarka komunalna, rolnictwo 2.930.934 zł
 8. Drogi 4.807.396 zł
 9. Wodociągi 887.608 zł
 10. Kanalizacje 2.227.000 zł
 11. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 425.383 zł
 12. Obsługa długu, rezerwa ogólna i celowa 862.388 zł

INWESTYCJE

DROGI

Borek Stary

1) Przebudowa drogi gminnej Nr 108927R Borek Stary Kanada w km 0+000-0+1+0. Kwota: 620.561,20 zł
 2) Przebudowa drogi gminnej Nr 108926R Borek Stary Sklepiska w km 0+000-1+900. Kwota: 999.061,25 zł
 3) Przebudowa drogi gminnej Nr 108927R Kielnarowa Obszary Kanada w km 0+500-1+226. Kwota: 415.264,90 zł
 Złożono wniosek do Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na 2017 r., który został pozytywnie zaopiniowany przez komisję weryfikacyjną. Zadanie dofinansowane będzie w kwocie 1.035.757,00 zł, koszty gminy to kwota 1.035.758,32 zł. Zakres prac obejmuje odcinki dróg o łącznej długości 3676 mb na ogólną wartość 2.071.515,32 zł. Wykonana zostanie podbudowa z kruszyw łamanych gr. 20 i szerokości 3,7 mb, położenie masy bitumicznej, pobocza, mijanki, oczyszczenie rowów przydrożnych, oczyszczenie zjazdów, oznakowanie dróg.

Hermanowa

1) Przebudowa drogi gminnej Nr 109026 R Hermanowa cmentarz w km 0+000-0+755 i stadionu. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o długości 755 mb i szerokości jezdni 3 – 3,5 mb, polegający na: - odcinek 400 mb - profilowaniu nawierzchni asfaltowej (25 kg/m²),

położeniu masy bitumicznej gr. 5 cm; - odcinek 355 mb – podbudowy z kruszyw łamanych gr. 10+20 cm, położeniu masy bitumicznej gr. 3+4 cm, utwardzeniu obustronnych poboczy gr. 10 cm x 2 x 0,50 mb, oczyszczeniu rowu przydrożnego, oczyszczeniu zjazdów, kwota: 200.000 zł.

2) Przebudowa drogi Hermanowa Leśniczówka. Zakres prac obejmuje odcinek drogi do pól o dł. 300 mb polegający na wykonaniu podbudowy z kruszyw łamanych i odwodnienia, zjazdu do pól, kwota: 15.000 zł.

3) Przebudowa drogi Pańskie Pola Łącznik. Opracowanie projektu technicznego na „Przebudowę drogi gminnej Hermanowa Łącznik” na odcinku 980 mb, kwota: 15.000 zł.

4) Projekt i wykup drogi przez las na odcinku od drogi gminnej Hermanowa Gradkowice do drogi powiatowej Hermanowa Przylasek. Długość drogi 500 mb o powierzchni 5000 m², kwota: 30.000 zł.

Kielnarowa

1) Przebudowa drogi gminnej Kielnarowa Wólka w km 0+350-1+300 – droga powodziowa. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o dł. 950 mb i szer. Jezdni 3,5 mb, polegający na wykonaniu podbudowy z kruszyw łamanych gr. 20 cm, położeniu masy bitumicznej gr. 4+3 cm, utwardzeniu obustronnych poboczy gr. 10 cm x 2 x 0,50 mb,

Ciąg dalszy na stronie 6.

Budżet Gminy Tyczyn na 2017 rok

Ciąg dalszy ze strony 5

oczyszczeniu zjazdów, oczyszczeniu i umocnieniu rowów przydrożnych, kwota: 70.000,00 zł.

2) Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej Kielnarowa Zawodzie Królka – dojazd do działek. Zakres prac obejmuje wykonanie prac ziemnych, utwardzenie drogi kruszywem łamanym na odcinku 220 mb, kwota: 20.000 zł.

3) Przebudowa drogi gminnej Kielnarowa Dół – projekt. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o dł. 470 mb, kwota: 4.000 zł.

4) Projekt i wykup części działki leśnej Kielnarowa Debrza pod pętlę autobusową, powierzchnia działki: 3000 m², kwota: 20.000 zł.

Matysówka

1) Przebudowa drogi gminnej Matysówka II Strona. Zakres prac obejmuje wykonanie poszerzenia drogi o 0,5 mb i wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych, położenie masy bitumicznej gr. 4+3 cm, utwardzenie obustronnych poboczy, oczyszczenie zjazdów i rowów przydrożnych na odcinku 950 mb, kwota: 200.000 zł.

2) Przebudowa drogi gminnej Matysówka Kielnarowa boczna. Zakres prac obejmuje wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych gr. 15-20 cm, skropienie nawierzchni, położenie masy bitumicznej gr. 4+3 cm, utwardzenie obustronnych poboczy, wykonanie odwodnienia, kwota: 50.000 zł.

Tyczyn

1) Przebudowa ul. Kazimierza Wielkiego. Zakres prac obejmuje wykonanie poszerzenia drogi, podbudowy z kruszyw łamanych gr. 20-30 cm, skropienie nawierzchni emulsją asfaltową, położenie masy bitumicznej gr. 5+4 cm, utwardzenie pobocza 0,5 mb na odcinku 620 mb, kwota: 200.000 zł.

2) Przebudowa ul. Parkowej. Zakres prac obejmuje wykonanie poszerzenia drogi, odwodnienia, podbudowy z kruszyw łamanych gr. 20-30 cm na poszerzeniach, położenie masy bitumicznej gr. 5+4 cm na odcinku 444 mb, kwota: 200.000 zł.

3) Przebudowa ul. Partyzantów. Zakres prac obejmuje opracowanie projektu technicznego na przebudowę drogi na odcinku 546 mb, kwota: 6.000 zł.

4) Przebudowa ul. Polnej Nr 208969R w km 0+300-0+550 – droga powodziowa. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o dł. 250 mb i polegał będzie na wykonaniu podbudowy z kruszyw łamanych gr. 20 cm, położeniu masy bitumicznej gr. 4+3 cm, utwardzeniu obustronnych poboczy, oczyszczeniu rowów i zjazdów, kwota: 30.000 zł.

5) Przebudowa ul. Cichej. Zakres prac obejmuje wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych gr. 20 cm, skropienie nawierzchni emulsją asfaltową, położenie masy asfaltowej gr. 4+3 cm, utwardzenie pobocza na odcinku 250 mb, kwota: 50.000 zł.

6) Przebudowa ul. Rynek. Zakres prac obejmuje wykonanie przebudowy na dł. 180 mb, polegający na położeniu nakładki asfaltowej gr. 6 cm i szer. 11-18 mb, kwota: 120.000 zł.

7) Przebudowa ul. Targowej. Zakres prac obejmuje wykonanie przebudowy na dł. 57 i szer. 4.60 mb, polegający na wykonaniu schodków o szer. 1 mb, położeniu masy bitumicznej szer. 3,60 mb i gr. 4+3 cm, kwota: 15.000 zł.

8) Wykonanie odwodnienia ul. Zagrody boczna do ul. Św. Katarzyny. Zakres prac obejmuje wykonanie odwodnienia korytkami ścięgowymi na odcinku 150 mb, kwota: 8.000 zł.

9) Przebudowa skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Grunwaldzką w Tyczynie, kwota: 50.000 zł.

10) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Rzeszów Dylągówka w Borku Starym. Udzielenie pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu na opracowanie przedmiaru robót i kosztorysu inwestorskiego oraz pomocy finansowej na budowę chodnika, kwota: 160.000 zł.

11) Budowa chodników przy drogach powiatowych. Gmina Tyczyn udzieli pomocy finansowej Starostwu Powiatowemu w Rzeszowie na budowę chodników przy drogach powiatowych, kwota: 320.000 zł.

WODOCIĄGI

1) Wodociąg Borek Stary Zawodzie. Budowa sieci wodociągowej i rozdzielczych o średnicach 40 mm do 110 mm. Dł. 7,5 km, przepompowni wody, zbiornika o poj. 100 m³, kwota: 650.000 zł.

2) Wodociąg Hermanowa Pańskie Pola. Budowa sieci głównej dł. 470 mb wzdłuż drogi Hermanowa Leśniczówka, kwota: 34.200 zł.

3) Wodociąg Kielnarowa Działki. Budowa sieci głównej i rozdzielczej dł. 520 mb, kwota: 45.000 zł.

4) Wodociąg Kielnarowa Obszary. Opracowanie dokumentacji projektowej sieci wodociągowej głównej i rozdzielczej z możliwością doprowadzenia wody do 85 budynków, kwota: 35.000 zł.

5) Wodociąg Kielnarowa Wólka. Budowa sieci wodociągowej dł. 380 mb, połączenie wodociągu Kielnarowej z Matysówką, kwota: 46.000 zł.

KANALIZACJA

1) Kanalizacja sanitarna Hermanowa Dół. Budowa kanalizacji sanitarnej PVC Ø 200 mm dł. 150 mb, kwota: 18.000 zł.

2) Kanalizacja sanitarna Hermanowa Skotnik. Budowa kanalizacji sanitarnej PVC Ø 160 - 200 mm dł. 370 mb, kwota: 42.000 zł.

3) Kanalizacja sanitarna Kielnarowa Borek Stary, Kielnarowa Zagonianka. Budowa kanalizacji sanitarnej PVC Ø 200 mm dł. 8752 mb, PVC Ø 160 mm dł. 3230 mb, przepompowni ścieków 7 kpl., kolektora tłocznego dł. 1666 mb, kwota: 1.870.000 zł.

4) Kanalizacja sanitarna Kielnarowa Działki. Budowa kanalizacji sanitarnej PVC Ø 160 - 200 mm dł. 620 mb, kwota: 72.000 zł.

5) Kanalizacja sanitarna Kielnarowa Królka – Tyczyn Laśsek. Opracowanie dokumentacji projektowej, kwota: 65.000 zł.

6) Kanalizacja sanitarna Tyczyn, ul. Mokra Strona. Opracowanie dokumentacji projektowej, kwota: 10.000 zł.

7) Kanalizacja sanitarna Tyczyn, ul. Potoki. Budowa kanalizacji sanitarnej PVC Ø 160 mm dł. 237 mb, PVC Ø 200 mm dł. 1220 mb, kwota: 150.000 zł.

OŚWIETLENIE DROGOWE

1) Opracowanie projektu technicznego na budowę oświetlenia drogowego Borek Stary Sklepiska. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o długości 400 mb, kwota: 8.000 zł.

2) Budowa oświetlenia drogowego Hermanowa Straszyle. Zakres prac obejmuje budowę oświetlenia drogowego w ciągu drogi powiatowej na odcinku 1 km (słupy oświetleniowe 20 szt., lampy oświetleniowe 20 szt., kabel 1000 mb), kwota: 90.000 zł.

3) Budowa oświetlenia drogowego Hermanowa Pańskie Pola. Zakres prac obejmuje odcinek 900 mb oraz odcinek 100 mb w ciągu drogi gminnej Hermanowa Kółko Rolnicze (słupy oświetleniowe 20 szt., lampy oświetleniowe 20

Budżet Gminy Tyczyn na 2017 rok

szt., kabel 1000 mb), kwota: 90.000 zł.

4) Opracowanie projektu technicznego na budowę oświetlenia drogowego Kielnarowa Most. Zakres prac obejmuje odcinek drogi o długości 300 mb, kwota: 7.999,83 zł.

5) Budowa oświetlenia drogowego Kielnarowa Obszary Matysówka. Zakres prac obejmuje odcinek 200 mb (słupy oświetleniowe 4 szt., lampy oświetleniowe 4 szt., kabel 200 mb, sterownia), kwota: 20.000 zł.

6) Opracowanie projektu technicznego na budowę oświetlenia drogowego Matysówka II Strona Łany. Zakres prac obejmuje odcinek 200 mb (słupy 4 szt., oprawy 4 szt., kabel 200 mb), kwota: 20.000 zł.

7) Budowa oświetlenia alejki Parku w Tyczynie. Zakres prac obejmuje wykonanie oświetlenia od ul. Orkana do budynku Liceum (słupy 5 szt., oprawy 5 szt., kabel 250 mb), kwota: 25.000 zł.

8) Uzupełnienie brakującego oświetlenia przy drogach w Tyczynie. Zakres prac obejmuje rozbudowę brakujących lamp oświetleniowych, kwota: 60.000 zł.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1) Przebudowa kotłowni z węglowej na gazową w budynku Domu Nauczyciela w Kielnarowej, kwota: 20.000 zł.

2) Budynek wielofunkcyjny (dawna porodówka) - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien i drzwi), w tym dofinansowanie: 202.097,58 zł, kwota: 430.069,25 zł.

3) Budynek starej szkoły Hermanowa - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (wykonanie wewnętrznej instalacji gazowej, wymiana kotła węglowego na gazowy, docieplenie ścian, stropu, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, częściowy remont instalacji c.o.), w tym dofinansowanie: 284.374,91 zł, kwota: 334.558,73 zł.

ADMINISTRACJA

1) Modernizacja wewnętrznej sieci przeciwpożarowej, kwota: 25.000 zł.

2) Projekt pn. „Wzrost dostępności i efektywności e-usług na obszarze gmin: Trzebownisko, Tyczyn, Tryńcza” w tym dofinansowanie: 353.877,96 zł, kwota: 512.082,27 zł.

3) Budynek Urzędu Miejskiego w Tyczynie - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, wymiana instalacji c.o. z kotłownią), w tym dofinansowanie: 480.144,40 zł, kwota: 847.313,65 zł.

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

1) Zakup sprzętu strażackiego dla jednostek OSP, kwota: 10.000 zł.

2) Opracowanie studium wykonalności do projektu „Zakup lekkiego samochodu strażackiego dla OSP Tyczyn”, kwota: 30.000 zł.

3) Budynek OSP w Kielnarowej - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien i drzwi) dofinansowanie: 231.525,50 zł, kwota: 272.382,95 zł.

OŚWIATA

1) Budowa sali gimnastycznej przy SP w Kielnarowej (przebudowa kolidujących sieci i przyłączy, wykonanie fundamentu): 200.000 zł.

2) Przebudowa dachu na sali gimnastycznej przy SP w Borku Starym: 100.000 zł.

3) Przebudowa zjazdu z ulicy Kazimierza Wielkiego w Tyczynie do SP Tyczyn (między salą gimnastyczną a pierwszym pawilonem): 15.000 zł.

4) Budowa ogrodzenia wokół Szkoły Podstawowej w Hermanowej: 10.000 zł.

5) Zmiana projektu budowy łącznika przy sali gimnastycznej przy gimnazjum: 50.000 zł.

Uwaga: Na remonty w szkołach w związku z reformą oświaty zaplanowano kwotę 100.000 zł.

KULTURA

1) Przełożenie części płyty Rynku w Tyczynie na działkach nr ew. 3686/1, 1714/1, 1714/2 wraz z robotami towarzyszącymi „VIA REGINAE” w ramach zadania pn. „Rewitalizacja płyty Rynku w Tyczynie wraz z przyległymi uliczkami” (przebudowa utwardzenia płyty Rynku w części południowej w tym przebudowa schodów wejściowych przy kamienicy Rynek 24, obiekty małej architektury): 100.000 zł.

2) Budynek M-GOK w Tyczynie. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien, i drzwi zewnętrznych, wymiana instalacji c.o.): 634.197,95 zł, w tym dofinansowanie: 539.068,25 zł.

3) Dom Ludowy Hermanowa. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien, i drzwi zewnętrznych): 457.409,03 zł, w tym dofinansowanie: 457.409,03 zł.

4) Budynek Domu Ludowego w Matysówce. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (docieplenie ścian, stropu, wymiana okien, i drzwi zewnętrznych, częściowy remont instalacji c.o.): 475.471,18 zł, w tym dofinansowanie: 404.150,49 zł.

5) Przebudowa zabytkowej kamienicy, ul. Rynek 24 w Tyczynie w ramach zadania pn. „Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie instytucji kultury na terenie ROF” obejmująca remont elewacji z wymianą okien i drzwi zewnętrznych, remont pomieszczeń na parterze i części pomieszczeń na piętrze i piwnice: wymiana schodów na piętro i do piwnicy wraz z okładzinami, wymiana tynków, posadzek, instalacji sanitarnych i elektrycznych, wykonanie wentylacji, wymiana drzwi, wyposażenie, 150.000 zł wkład własny.

SPORT

1) Opracowanie zagospodarowania terenu boiska sportowego w Hermanowej, kwota: 20.000 zł.

2) Stadion trybun, poprawa oświetlenia płyty boiska - dołożenie lamp, przystosowanie pomieszczenia na toaletę, kwota: 20.000 zł.

Oprac. **Barbara Matuła** - Skarbnik Gminy Tyczyn

Numer 2. „Głosu Tyczyna” ukaze się z datą 26 lutego 2017 r.

Termin składania tekstów upływa: **13.02.2017 r.**

Teksty można przysłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w **pok. 24 (I p.)**.

OGŁOSZENIA URZĘDU MIEJSKIEGO W TYCZYNIE

Punkt Selektywnej Zbiórki

Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2017 r.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) to miejsce, w którym mieszkańcy **gminy Tyczyn** w ramach uiszczanej do Gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą zostawić wytwarzane przez siebie, selektywnie zebrane odpady. Tak jak w latach ubiegłych PSZOK mieści się przy **ul. Myśliwskiej w Błazowej** (przy placu sortowni), **nr tel. (17) 230-14-44** i obsługiwany jest przez Gospodarkę Komunalną w Błazowej Sp. z o.o. Punkt jest czynny **w każdą środę w godz. od 10.00-18.00**. Przyjmując odpady od danej osoby, obsługa PSZOK spisuje dane przekazującego odpad, w szczególności imię i nazwisko oraz adres nieruchomości, z której odpady pochodzą.

W PSZOK mieszkańcy gminy Tyczyn mogą bezpłatnie zostawić selektywnie zebrane odpady komunalne, tj.:

- opakowania z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, szkła, drewna, metalu oraz opakowania wielomateriałowe;
- tworzywa sztuczne, szkło, papier i metale;
- odpady zielone (gałęzie, liście, trawa);
- odpady wielkogabarytowe;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektro-niczny;
- zużyte opony;
- gruz, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady remontowe – budowlane pochodzące z remontów i innych robót budowlanych, na wykonanie których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę lub zgłoszenie do administracji architektoniczno-budowlanej;
- odpady niebezpieczne: zużyte baterie i akumulatory, odpady zawierające rtęć (termometry, lampy rtęciowe, świetlówki, przełączniki), rozpuszczalniki organiczne, środki czyszczące itp. i opakowania po nich, środki ochrony roślin (owadobójcze, chwastobójcze itp.) i opakowania po nich, resztki farb, lakierów, klejów, środków do konserwacji i ochrony drewna itp., opakowania po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji, zużyte oleje smarowe, środki do konserwacji metali itp., różne odczynniki chemiczne, np. fotograficzne wraz z opakowaniami.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają **we własnym zakresie. PSZOK nie przyjmuje odpadów komunalnych zmieszanych.**

Punkt przyjmowania przeterminowanych leków

Przeterminowane leki każdy mieszkaniec gminy Tyczyn może nieodpłatnie dostarczać do **Apteki FARM-NET przy ul. Strażackiej 1 w Tyczynie**, gdzie znajduje się specjalny **pojemnik. Można do niego wrzucić:** pastylki, drażetki, maści, jak i leki płynne oraz aerozole. Zabronione jest wrzucanie igieł, igłostrzykawek i termometrów. **Mile widzianym jest wrzucanie leków bez opakowań.** Niezabrudzone papierowe opakowania lekarstw oraz ulotki można wrzucić do żółtego worka lub pojemnika na surowce wtórne i przekazać firmie odbierającej odpady komunalne.

Nigdy nie wrzucaj leków do toalety! Oczyszczalnie nie radzą sobie dobrze z takimi substancjami, a ich obecność w wodzie sprawia, że bakterie i wirusy uodporniają się na nie i do terapii potrzebne będą nowe leki lub większe ich dawki.

Zużyte baterie

Zużyte baterie można wyrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w Urzędzie Miejskim w Tyczynie oraz w szkołach podstawowych na terenie gminy Tyczyn i gimnazjum. Ponadto mieszkańcy gminy Tyczyn mogą zużyte baterie i akumulatory nieodpłatnie oddać do PSZOK w Błazowej.

Baterie najczęściej zawierają trujący ołów, kadm, nikiel, rtęć i srebro. Wyrzucone do zwykłego kosza na śmieci trafiają na składowiska odpadów, gdzie ich zewnętrzna powłoczka koroduje, a zawartość przenika do wody i gleby. Ekolodzy twierdzą, że 1 bateria „paluszek” może skażić 1m³ gleby lub zatruć 400 l wody.

Przypominamy, że od **1.01.2017 do 31.12.2018 r.** odpady komunalne od mieszkańców gminy Tyczyn będzie odbierać firma **TRANSPRZĘT C. Grądział**, tel. (13) 46-46-001. Prosimy o naklejanie na worki/pojemniki aktualnych naklejek.

Apelujemy do mieszkańców o przestrzeganie zasad segregacji

Przypominamy mieszkańcom, w szczególności tym, którzy podpisując deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zobowiązali się do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, o obowiązku **prawidłowej segregacji odpadów.**

Na podstawie uzyskanych informacji z **kontroli segregacji odpadów** prowadzonej przez Firmę TRANSPRZĘT **stwierdzono liczne nieprawidłowości w prowadzonej na terenie gminy segregacji**, polegające m.in. na umieszczaniu przez mieszkańców odpadów w workach niezgodnych z kolorystyką obowiązującą na terenie naszej gminy, a przecież segregacja polega na zbieraniu odpadów do specjalnie oznakowanych pojemników lub worków z podziałem na rodzaj materiałów (surowców), z których zostały wyprodukowane.

Bardzo ważne jest umieszczanie odpadów w workach lub pojemnikach o odpowiednim kolorze, ponieważ każda frakcja odpadów musi być odbierana przez firmę wywożącą odpady oddzielnie, a następnie przewożona jest w zależności od rodzaju odpadu na odpowiednią instalację do przetwarzania odpadów. Sprawdzanie, co znajduje się w poszczególnych

workach czy pojemnikach, znacznie utrudnia odbiór odpadów i obniża efektywność ekonomiczną całego systemu.

Mieszkańcy, którzy zadeklarowali się segregować odpady, zobowiązani są również oddzielnie gromadzić zimny **żużel i popiół**, który obecnie nagminnie jest wyrzucany z odpadami zmieszanymi i powoduje znaczący wzrost masy tych odpadów, co w konsekwencji utrudnia osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Tyczyn, worki i pojemniki powinny być oznaczone nadrukiem, jakie odpady należy w nich gromadzić oraz winny posiadać następującą kolorystykę: **żółty** – przeznaczony na tworzywa sztuczne, metale (puszki oraz drobny złom), opakowania wielomateriałowe, makulaturę, **zielony** – przeznaczony na szkło, **brązowy** – przeznaczony na odpady biodegradowalne i zielone, **szary** – zimny żużel i popiół, **czarny** – przeznaczony na zmieszane odpady komunalne.

Pamiętajmy! Segregując odpady, przestrzegamy zasad kolorystyki worków i pojemników, w których je gromadzimy.

oprac.: **Barbara Popowicz** - inspektor UM w Tyczynie

Od 1 stycznia 2017 r. wycinka drzew i krzewów na nowych zasadach

Najważniejsze zmiany w nowelizacji Ustawy o ochronie przyrody:

1. Nie jest wymagane zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów rosnących na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i usuwanych na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

2. Nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia na usunięcie krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m kw. oraz na drzewa, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza: • 100 cm w przypadku: topoli, wierzby, kasztanowca zwyczajnego, klonu, jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej i platana klonolistnego; • 50 cm w przypadku pozostałych gatunków drzew.

3. Nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

4. Nie wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska projekt decyzji na usunięcie drzew rosnących w pasie drogowym drogi publicznej.

5. Rada gminy może w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego określić przypadki (biorąc pod uwagę takie kryteria jak: gatunek drzewa, wiek drzewa, obwód pnia), w których nie wymaga się zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów. Ponadto rada gminy może w drodze uchwały zmniejszyć wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów oraz określić przypadki, w których usunięcie drzew lub krzewów jest zwolnione z opłat.

6. Obecna stawka opłaty za usunięcie drzewa o obwodzie pnia 1 cm nie może przekraczać 500 zł, stawka za usunięcie 1 m kw. krzewów nie może przekraczać 200 zł.

7. W przypadku usunięcia bez zezwolenia drzew, które są zwolnione z opłaty za usunięcie, wysokość kary wynosi jednokrotność opłaty za usunięcie drzewa. W pozostałych przypadkach nadal jest to dwukrotność opłaty.

8. Wprowadzone zmiany nie dotyczą drzew objętych formą ochrony przyrody tzn. pomników przyrody, drzew rosnących w rezerwach przyrody, parkach krajobrazowych czy też drzew rosnących na nieruchomościach wpisanych do rejestru zabytków. W takim przypadku nadal istnieje konieczność uzyskania stosownego zezwolenia. **Osoby, które będą chciały usunąć drzewa bądź krzewy w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej są nadal zobowiązane do wystąpienia z wnioskiem o wydanie zezwolenia.**

9. Ustawa nie wywołuje skutków dla budżetu państwa ani dla jednostek samorządu terytorialnego.

10. Informacji w zakresie wycinki drzew w lasach prywatnych udziela specjalista ds. lasów nadzorowanych **Krzysztof Jeziorski** (nr tel. 608-063-467). W przypadku jego nieobecności informacje można uzyskać w biurze **Nadleśnictwa Strzyżów** pod nr tel. (17) 27-61-011.

11. **Nowe zasady usunięcia drzew i krzewów obowiązują od dnia 1.01.2017 r.** i znajdują zastosowanie także do postępowań wszczętych i nie zakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie nowej ustawy. Dotyczy to zarówno postępowań w przedmiocie udzielenia zezwolenia na wycinkę, jak i postępowań związanych z nałożeniem opłat oraz wymierzeniem administracyjnych kar pieniężnych.

12. W celu uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów należy wystąpić ze stosownym wnioskiem wraz z załączonymi dokumentami. Szczegółowe informacje na temat nowych zasad wycinki drzew i krzewów można uzyskać na stronie internetowej **Urzędu Miejskiego w Tyczynie** pod adresem <http://www.tyczyn.pl/> oraz w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, pok. nr 24 (I piętro).

Apel do właścicieli psów

Stale wzrastający poziom zagrożenia związany z wolnym trzymaniem psów, jak również przypadki wałęsających się psów pozostawionych bez opieki, zmuszają nas wszystkich do podjęcia działań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom. Dlatego zwracamy się z apelem do mieszkańców Gminy Tyczyn.

Pomóżcie Państwo sobie i nam w rozwiązaniu tego problemu! Nie bójcie się wskazać właściciela błąkającego się po wsi i w mieście psa, jeśli jest wam znany! Absolutnie żadnym wytłumaczeniem nie są zapewnienia właściciela, że jego pies nie gryzie. Każdy wałęsający się pies stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa nas wszystkich. **Dlatego w trosce o dobro mieszkańców apelujemy:** • Nie wypuszczajcie psa z domu bez opieki. • W trakcie spaceru trzymajcie psa na smy-

czy. Zwierzęta, które ze względu na swój wygląd i temperament mogą być szczególnie niebezpieczne, macie obowiązek przestrzegania maksymalnych środków ostrożności, tj. trzymania psa na smyczy i w kagańcu.

• Nie zwalnianie psa ze smyczy w miejscach publicznych. • Nie pozwalajcie, aby zwierzęta przebywały w miejscach zabaw dla dzieci. • Pilnujcie, aby wasze zwierzę nie zanieczyszczało placów i chodników. • Jeżeli jesteście właścicielami psa rasy uznanej za agresywną, podejmijcie działania zmierzające do uzyskania odpowiedniego zezwolenia. • Pamiętajcie o obowiązku szczepienia swoich psów przeciw wściekliznie (jeden raz w roku). • Utrzymując psa na własnej posesji, zadbajcie o to, by nie mógł wydostać się z niej podczas waszej nieobecności.

Pamiętajmy, że właściciel psa, który nie zachowuje środków ostrożności przy trzymaniu psa, podlega karze nałożenia na niego mandatu karnego oraz ponosi pełną odpowiedzialność za szkody spowodowane przez psa, a osoba pogryziona ma prawo ubiegania się o odszkodowanie na drodze sądowej z powództwa cywilnego.

oprac.: **Joanna Kalembkiewicz**
- inspektor UM w Tyczynie

3 miejsce dla Borku Starego w konkursie „Piękna Wieś Podkarpacka”

W lipcu 2016 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego ogłosił piątą edycję konkursu **Piękna Wieś Podkarpacka 2016**. Konkurs ma na celu ukazywanie piękna wiejskiego krajobrazu, promowanie idei wspólnego działania społeczności wiejskiej oraz identyfikację i promocję najlepszych wzorców współpracy zorganizowanych lokalnych społeczności w celu uzyskania wspólnej korzyści, jaką jest przyjazna dla mieszkańca, zadbane wieś, stanowiąca wizytówkę regionu.

Konkurs odbywał się w dwóch etapach. Pierwszym z nich było złożenie zgłoszenia przez gminę wraz z prezentacją multimedialną miejscowości. Do rywalizacji o miano najpiękniejszej wsi województwa podkarpackiego zgłosiło się 25 miejscowości. Następnie Komisja Konkursowa dokonała oceny zgłoszeń i wybrała 10 wsi, w których przeprowadzona została wizja lokalna. Spośród tej grupy wyłoniono zwycięzców.

Z Gminy Tyczyn do konkursu zgłoszono **wieś Borek Stary**. W prezentacji pokazano m.in. malowniczość krajobrazu, estetykę przestrzeni wiejskiej, rozwój społeczno-kulturalny wsi poprzez działające stowarzyszenia, cykliczne imprezy oraz dbałość o kulturę i tradycję. Następnie przeprowadzono wizję lokalną przy obecności przedstawicieli gminy w osobie **Janusza Skotnickiego** - burmistrza Tyczyna oraz reprezentantów wsi: **Stanisława Wojturskiego** - sołtysa, **Tadeusza Ruszla** oraz **Grzegorza Lamparta** - radnych Rady Miejskiej w Tyczynie. Komisji zaprezentowano infrastrukturę wsi, tj. drogi, chodniki, przystanki, szkołę, boiska sportowe, plac zabaw, Dom Ludowy, Ośrodek

Wspólne zdjęcie nagrodzonych w konkursie z Marszałkiem Województwa W. Ortyłem oraz Członkiem Zarządu Województwa Podkarpackiego L. Kuźniarem. Źródło: www.umwp.podkarpackie.pl

Zdrowia, remizę, a także najcenniejsze walory architektury: kościół parafialny oraz klasztor oo. Dominikanów wraz z otoczeniem.

22.12 ubr. w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego odbyło się uroczyste rozstrzygnięcie konkursu. W tej edycji zwyciężyła miejscowość Horyniec-Zdrój, na pozostałych miejscach uplasowały się: II miejsce - Jagiełła (w gminie Tryńcza) oraz **III miejsce - Borek Stary**. Nagrodę z rąk Marszałka Województwa **Władysława Ortyła** oraz Członka Zarządu **Lucjana Kuźniara** odebrali: **Janusz Skotnicki** - burmistrz Tyczyna oraz **Stanisław Wojturski** - sołtys wsi Borek Stary.

Nagrodą w konkursie był sprzęt multimedialny o wartości 4 tys. zł (telewizor LED 55"), który przekazano do Domu Ludowego w Borku Starym.

tekst: **Edyta Ciura** - pracownik UM w Tyczynie

Uśmiech dla Zosi

W dniach 7-8.01 br. w Domu Ludowym w Hermanowej odbyła się impreza charytatywna pt. **Uśmiech dla Zosi**, której patronowało **Stowarzyszenie Rodzin Katolickich**. Była to już trzecia edycja imprezy, która w poprzednich latach nosiła tytuły: *Gwiazdka dla Zosi* i *Serce dla Zosi*.

W sobotę odbyła się zabawa dla dzieci. Najmłodszym przygrywał zespół **Gentelman**. W czasie zabawy popis tańca breakdance dał zespół Wataha, a zaproszona poetka przedstawiła dzieciom wesołe wierszyki. Młodzi uczestnicy mogli również zagrać na instrumentach muzyków. Podczas zabawy były sprzedawane słodkie babeczki oraz rozpoczęła się cicha licytacja wykonanych przez dzieci i młodzież prac malarskich i plastycznych.

Zosia na jeźdźdźku SCOOT przygotowującym dziewczynkę do aktywnego wózka inwalidzkiego, fot. S. Wojtowicz

Drugi dzień rozpoczął się filmikiem o życiu i codziennej rehabilitacji Zosi. Po projekcji solenizantka zdmuchnęła trzy świece na torcie, wszyscy zgromadzeni odśpiewali *Sto lat* i zostali poczęstowani pysznym ciastem. Następnie odbyła się część artystyczna, którą swoim występem rozpoczął **Chór Parafialny**. W tym roku główną pozycją programu był mini show **Hermanowa Ma Talent**. Zgłoszeni lokalni artyści prezentowali swoje umiejętności przed profesjonalnym jury. Po każdym występie uczestnicy poddawali się ocenie jury i publiczności. Każda złotówka zebrana do koszyczka wśród publiczności była przeliczana na jeden punkt. Równolegle trwała cicha licytacja wykonanych prac. Przekazując dowolną kwotę można było także skorzystać z masażu klasycznego. Cała impreza zakończyła się losowaniem nazwisk uczestników loterii pieniężnej.

Łącznie podczas koncertu i zbiórki do puszek w kościele w Hermanowej zebrano kwotę ponad **9,5 tys. zł**.

Osoby zainteresowane niesieniem pomocy dla Zosi mogą wysłać **SMS o treści POMOC pod nr. 75165** z dopiskiem **Tendelska, 3008** (koszt 5 zł z VAT). Można również przekazać **1% swojego podatku** (Nr KRS **0000270809**, z dopiskiem **Tendelska, 3008**) lub przyłączyć się do zbiórki plastikowych nakrętek.

Zosia urodziła się z rozszczepem kręgosłupa z przepukliną oraz wodogłowie. Lekarze przed i po jej urodzeniu diagnozowali, że będzie tylko roślinką. Jest inaczej. Zosia czyni postępy w swoim rozwoju.

Od początku roku 2016 zbierane są nakrętki na zakup wózka inwalidzkiego (aktywnego) dla niej. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu w akcję dziesiątkom ludzi udało się zebrać już prawie połowę potrzebnej ilości nakrętek, to jest ponad trzy tony. Fundacja zgodziła się na przedłużenie tej akcji na 2017 rok.

Teraz dla Zosi koniecznymi są: krzesółko do siedzenia, dwie pary łusek (długie - do pionizatora i krótkie - do stałego użytku), a także kombinezon zabezpieczający tułów i uszkodzony kręgosłup oraz wspomagający mięśnie. Jest to wydatek około 10 tys. zł.

14.01 br. Zosięna wróciła do domu ze szpitala po szczęśliwym zabiegu usunięcia metalowej wstawki na nóżce. Teraz gips sięga tylko do kolana.

Składamy wielkie Bóg zapłać wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizacji imprezy charytatywnej „Uśmiech dla Zosi” oraz tym, którzy wsparli finansowo i rzeczowo akcję dla naszej córeczki.

Monika i Bogdan Tendelscy

„Niedziela dla zdrowia”

Pod takim hasłem 20.11. 2016 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie odbyła się prozdrowotna akcja profilaktyczna. Jej organizatorem był **Urząd Miejski w Tyczynie**, a współorganizatorami: **Zespół Opieki Wzrostowej nr 2 w Rzeszowie** i **Centrum Dietetyczne Natur House**. Wydarzenie zostało objęte patronatem **Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie**. O szczegóły zorganizowania akcji zadbał **Zarząd Osiedla**. Celem akcji było podniesienie świadomości mieszkańców gminy Tyczyn na temat boreliozy, niedoborów wit. D₃, walki z rakiem piersi, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, otyłości, prawidłowego żywienia oraz szkodliwości palenia papierosów.

Akcję uroczystie rozpoczęli burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** oraz zastępca dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 2 w Rzeszowie **Ewa Skoczyńska**.

W ramach „Niedzieli dla zdrowia” z bezpłatnych porad **lekarza dermatologa** skorzystało ponad 100 osób. Mieszkańcy, którzy przyszedli tego dnia do M-GOK w Tyczynie, otrzymali również bony na bezpłatne badania w kierunku boreliozy oraz na oznaczenie poziomu wit. D₃. Badanie było wykonywane w placówkach ZOZ nr 2. Wiele osób skorzystało z warsztatów **samobadania piersi**. Pod okiem pielęgniarki profesjonalistki można było nauczyć się samodzielnie wykrywać nieprawidłowości. Dietetycy z **Natur House** udzielali porad dotyczących prawidłowej diety i profilaktyki otyłości. Można było się zważyć na profesjonalnej wadze z określeniem składu masy ciała. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem. Osoby chcące pozbyć się nałogu palenia papierosów korzystały z testów i poradnictwa. To stoisko było najmniej oblegane. Nasuwa się wniosek, że palenie tytoniu nie jest już tak bardzo powszechne jak dawniej. To pozytywna zmiana. Innym badaniem, które zostało wykonane u wielu mieszkańców gminy Tyczyn, była **spiro-**

metria. Jest to badanie płuc niezbędne do diagnozowania i kontrolowania leczenia chorób, które powodują zwężenie dróg oddechowych i utrudniają oddychanie, m.in. astmy oskrzelowej i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POCHP). Podczas akcji nie mogło zabraknąć także pomiarów ciśnienia tętniczego krwi i porad w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia.

Wszystkie podjęte działania niewątpliwie przyczyniły się do refleksji nad stanem zdrowia. Z pewnością też zmotywowały do podjęcia działań na rzecz wzmacniania potencjału zdrowotnego. Testy, na które bony otrzymali uczestnicy, pozwolą na wykrycie aktywnej bądź przebytej boreliozy oraz określenie poziomu wit. D₃ bez ponoszenia kosztów. Obecnie są to badania płatne.

Niezwykle trafne hasło **„Lepiej zapobiegać niż leczyć”** nie traci na aktualności. Czasem wystarczy niewielka zmiana stylu życia, aby nie dopuścić do wystąpienia groźnej choroby. Wszyscy mieszkańcy naszej gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w akcji, mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy, wykonania badań oraz bezpłatnego skorzystania z porad lekarza bez oczekiwania na termin wizyty.

tekst: **Anita Drażek**

Informacja Wojewody Podkarpackiego ws. ptasiej grypy

W związku z wystąpieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wysoce zjadliwej grypy ptaków wywołanej wirusem **grypy A podtyp H5 i H7** Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 20.12.2016 r. Rozporządzeniem (Poz. 2091) w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków wprowadził od **28.12.2016 r.** na terenie całego kraju zakazy i nakazy powszechnie obowiązujące. **Zakazuje się** m.in. organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów z udziałem żywych kur, kaczek, gęsi, indyków, przepiórek, perlic, strusi oraz innych bezgrzebieniowców, gołębi, bażantów i kuropatw, z wyłączeniem lotów treningowych lub lotów konkursowych gołębi. **Drób i inne ptaki w gospodarstwie mają przebywać w odosobnieniu**, w szczególności w zamkniętych obiektach budowlanych lub innych miejscach, w sposób uniemożliwiający kontakt z drobiem lub innymi ptakami utrzymywanymi w innych gospodarstwach oraz ograniczający ich kontakt z dzikimi ptakami.

Zarząd Koła Wędkarskiego nr 31 „Strug” w Tyczynie zaprasza członków na **zebranie sprawozdawczo-wyborcze.**

18.02.2017 r. (sobota), Tyczyn,
ul. Grunwaldzka 70 („Bar u Wiktora”),
godz. 16.30 (pierwszy termin), **godz. 17.00** (drugi termin).
Tel. kontaktowy: **603-747-226, 510-763-214.**

Serdecznie zapraszamy

Podaruj Adasiowi 1% swojego podatku

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”
KRS: 0000037904
Cel szczegółowy: 16127 Mytych Adam

Szanowni Darczyńcy!
Prosimy o zaznaczenie w zeznaniu podatkowym pola „Wyrażam zgodę”

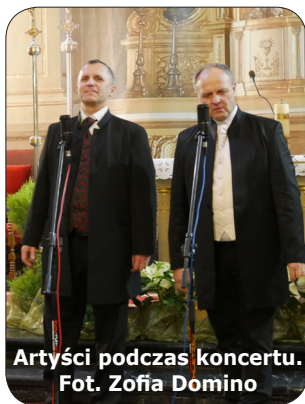
<http://dzieciom.pl/podopieczni/16127>

Koncerty kolędowe

Ryszarda i Roberta Cieślów

W drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia w tyczyńskiej świątyni gościliśmy związanych z naszym miasteczkiem artystów światowych scen operowych: **Ryszarda i Roberta Cieślów**. W ich wykonaniu usłyszeliśmy wspaniały koncert muzyki klasycznej i kolęd.

Artysty podczas koncertu.
Fot. Zofia Domino

Artystom towarzyszyła solistka **Katarzyna Paulo-Pilat** (mieszkanca Tyczyny), a akompaniowała **Agnieszka Hoszowska-Jabłońska**.

Tyczyńscy parafianie w kościele „wypełnionym po brzegi” mieli okazję do przeżyć duchowych, słuchając pięknej muzyki w wykonaniu artystów tak wysokiej klasy. Dziękujemy serdecznie Panom Cieślom za tę możliwość i mamy nadzieję na więcej takich spotkań.

tekst: **Elżbieta Baran**

W Matysówce

Koncert odbył się w sobotni wieczór 14.01 br. w tym samym Domu Ludowym. Widzowie mieli okazję zobaczyć widowisko muzyczno-taneczne. Jako pierwszy na scenie zaprezentował się zespół wokalny działający w DL w Matysówce. Dzieci przygotowane przez **Dorotę Ząbek** zaśpiewały piękne kolędy i piosenki o tematyce świątecznej. Solo zaśpiewały: **Zuzia Sikora, Nikola Sawicka, Lenka Michalik, Izabela Michalik, Emilia Narewska, Natalia Czarnik**. Następnie dziewczynki z zespołu „**Koralik**” działającego w DL w Matysówce zatańczyły pod czujnym okiem **Pauliny Paszek-Kruczyńskiej** żywiołowy taniec w mikołajkowych strojach. Po występie tanecznym **Julia Szyszka** zagrała na skrzypcach kolędę.

Na koniec koncertu widzowie wysłuchali kolęd i pięknych pastorałek w wykonaniu Zespołu Śpiewaczego „**Matysowianie**”. Zespołowi akompaniował na akordeonie **Zbigniew Sztaba** i przygrywała na skrzypcach **Dorota Ząbek**. Koncertowi towarzyszyła także wystawa prac dzieci z kółka plastycznego.

W imieniu organizatorów i wykonawców koncertu bardzo serdecznie dziękujemy uczestnikom spotkania za wysłuchanie kolęd i wspólne kolędowanie.

tekst: **Małgorzata Korcz**

W Hermanowej

15.01 br. w Domu Ludowym w Hermanowej odbył się *Wieczór Kolęd* w wykonaniu uczniów **Ogniska Muzycznego** działającego przy DL w Hermanowej.

Na skrzypcach, z akompaniamentem gitary, kolędy zagrały: **Natalka Bomba i Judytką Stybak**, zaś na keyboardzie: **Oliwka Maziarz i Julka Wiśniowska** z bratem **Karolem**, który towarzyszył jej grając na gitarze. Po popisach instrumentalistów koncert kolęd dały połączone dziecięce zespoły wokalne z Domów Ludowych w Hermanowej i Matysówce. Solistkami były: **Zuzia Sikora, Nikola Sawicka, Lenka Michalik, Martynka Paśko, Judytką Stybak, Oliwka Maziarz, Izabela Michalik, Emilia Narewska, Natalia Czarnik**.

W Zespole Szkół w Tyczynie

W środę, 4.01 br. w Pałacu Wodzickich – siedzibie Zespołu Szkół w Tyczynie – odbył się Noworoczny Koncert Kolęd. W pierwszej części koncertu wystąpili **uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Tyczynie**, którzy zaprezentowali, z dedykacją dla gości, poetyckie życzenia świąteczno-noworoczne. W części drugiej wspaniały koncert kolęd i pastorałek zaprezentował nasz gość specjalny - zespół **Karczmarze**.

Grane przez zespół utwory, prezentowana przez młodzież poezja, piękno pałacowych wnętrz, cudowna atmosfera radości, spokoju i życzliwości wywołały niesamowite wrażenie, pozwoliły powrócić myślami do atmosfery minionych świąt oraz przedłużyć i pogłębić ich przeżywanie. Dodatkowo zespół Karczmarze zaprezentował swoje własne utwory szeroko pojętej muzyki pogranicza, co wywołało kolejną burzę oklasków. Publiczność bawiła się wspaniale. Po koncercie wszyscy udali się na słodki poczęstunek, zwiedzanie pałacowych wnętrz i wspólne wieczorne rozmowy.

Dyr Dorota Tarańska-Klęsk wita gości

Uczestnikom koncertu serdecznie dziękuję za to, że zechcieli spędzić razem z nami ten wieczór, wsłuchując się w piękną melodię kolęd, pastorałek i głębię słów bożonarodzeniowej poezji. Dziękuję także Nauczycielom, Pracownikom i Uczniom Zespołu Szkół w Tyczynie za pomoc i wysiłek włożony w organizację spotkania. Dziękuję zespołowi Karczmarze za cudowny występ. Wszystkim Państwu życzę dużo zdrowia i radości w każdym dniu. Szczęśliwego Nowego Roku 2017!

tekst: **Dorota Tarańska-Klęsk**
- dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie

Anielskie Jasełka Oazy Tyczyn

6.01 br. w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie grupa młodzieży z „Oazy” przedstawiła anielskie jasełka pt. „**Trzej królowie ze wschodu przybyli**”. Podczas spektaklu na widowni śmiechu było co nie miara, a po zakończonym przedstawieniu na sali rozległy się gromkie brawa.

Jasełka niosły ze sobą jednak głębsze przesłanie. Nie chodziło tylko o śmiech i dobrą zabawę. Celem przedstawienia było przypomnienie, o co tak naprawdę chodzi w Świątach Bożego Narodzenia. Młodzież chciała pokazać, że święta to nie zakupy i sprzątanie, ale przede wszystkim czas spędzony z Bogiem i bliskimi.

Drugą częścią spotkania był koncert kolęd. W ten sposób wszyscy razem mogliśmy śpiewać znane nam kolędy oraz posłuchać tych mniej znanych i wspólnie cieszyć się Bożym Narodzeniem. W jasełkach oraz koncercie kolęd brali udział również nasi najmłodsi oazowicze z „**Oazy Dzieci Bożych**”, z których jesteśmy szczególnie dumni.

Wszystkim, którzy przyczynili się do tego dzieła, z całego serca dziękujemy i składamy „Bóg zapłać”.

tekst: **Patrycja J.**

10-lecie Zespołu Śpiewaczego „Hermanowiaczy” (2006–2016)

Z Kroniki Zespołu: **10.09.2006 r., Dożynki Gminy Tyczyn** - Pierwsze koty za płoty! Jednym z zadań powierzonych wsiom przez organizatora Burmistrza Gminy Tyczyn było wyśpiewanie kupletów dotyczących codzienności w naszej wsi. Zabrałyśmy się ochoczo do pracy, by temu zadaniu sprostać. Skoro inne wsie naszej gminy stać na posiadanie zespołu śpiewaczego, to nas też. Najodważniejszymi okazały się panie: **Janina Leniart, Adela Bialic, Grażyna Pięta, Łucja Paško, Władysława Paško i Zofia Borowiec**. Wyśpiewały kuplety nie gorzej niż od dawna śpiewające zespoły. Potem przyszła ochota na dalsze śpiewanie. Żeby nie wygasł zapał, oliwy do ognia dołąła **Dorota Ząbek** - instruktor Domu Ludowego w Hermanowej i tak wspólnymi chęciami, dzięki niemałemu zaangażowaniu pań, szczególnie **Janiny Leniart i Adeli Bialic**, 24.10.2006 roku zrodził się w Hermanowej zespół śpiewaczy „**Hermanowiaki**”. Jego instruktorem i akompaniatorem został **Zbigniew Sztaba**, a dobrym duchem i opiekunem D. Ząbek. Próby zespołu odbywają się raz w tygodniu o godz. 17.00. Śpiewamy kołedy, pieśni maryjne, patriotyczne, prowadzimy modlitwę różańcową. Jest to różnorodne śpiewanie, na różne okazje, ale nasz ulubiony repertuar to piosenki ludowe i to chyba najlepiej nam wychodzi. Bierzymy także udział w dożynkach parafialnych, gminnych i diecezjalnych.

Mamy wiele wyróżnień i nagród w przeglądach zespołów ludowych. Realizujemy projekty „**Działaj lokalnie**”, których koordynatorem jest D. Ząbek. Celem tych projektów jest przekazywanie tradycji ludowych szerszemu gronu społecznemu, a głównie młodemu pokoleniu. Przez nasz zespół zostały wystawione dwa widowiska obrzędowe: „**Wieczerza wigilijna**” i widowisko „**Żniwa już skończone**”. Zrealizowaliśmy już 5 projektów. W zajęciach w ramach tych zadań uczestniczyli dzieci, młodzież i dorośli.

W ubiegłym roku minęło 10 lat, odkąd w Domu Ludowym w Hermanowej działa Zespół Śpiewaczy „**Hermanowiaczy**”. Zespół posiada w swoim repertuarze piosenki ludowe, patriotyczne, religijne, kołedy oraz dwa widowiska obrzędowe. Obok swojej działalności artystycznej członkowie zespołu chętnie włączają się w działalność społeczną.

Dowodem na to jest realizacja projektów współfinansowanych przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie Fundację Generator Inspiracji, a także przy merytorycznym wsparciu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie. Dwa realizowane przez zespół projekty dotyczyły kultury ludowej, a były to : „**Ludowa tradycja to nasza ambicja**” i „**Niech wie nawet z szopki wół co znaczy wigilijny stół**”. Kolejne projekty: „**Miła to chwila przy śpiewie zapalić grilla**”, „**Jest altanka, mamy grilla, na zabawę przyszła chwila**” oraz „**A Jasiak do studni po wodę aż dudni**” dotyczyły zagospodarowania terenu za Domem Ludowym w Her-

Integrujemy się z zaprzyjaźnionymi zespołami z naszej gminy i z zespołami ze Słowacji („**Folkmarcanka**” i „**Kalina**”), jak również z młodzieżą szkolną.

12.11.2016 r. zwieńczeniem naszego małego jubileuszu 10-lecia było uroczyste spotkanie w Domu Ludowym w Hermanowej. Wśród zaproszonych gości byli obecni m.in.: burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, przewodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**, ks. proboszcz **Wiesław Bednarz**, sołtys **Genowefa Szawara**, jak również zespoły śpiewające na terenie naszej gminy. Gości powitała D. Ząbek, przedstawiając obszerną działalność prowadzoną w ciągu 10 lat istnienia przez „Hermanowiaków”. Potem zespół wykonał kilka piosenek ludowych. Po ich wyśpiewaniu były wiersze przygotowane specjalnie na tę okoliczność, życzenia, kwiaty i podarunki od naszych gości. W drugiej części naszego świętowania, po smacznym obiedzie, odbyły się konkursy dla zespołów. Do tańca przygrywała **Kapela Wójta Tycznera**. Były to miłe, niezapomniane chwile, które zapisały się w naszej pamięci.

Tekst: członkowie zespołu „**Hermanowiaczy**”

manowej. Dzięki nim udało się zbudować altanę, paleńsko na ogniska, postawić grilla, mały plac zabaw dla dzieci, zamontować na istniejącej studni pompę typu Abisynka. Posadzono też ozdobne krzewy. Podczas realizacji projektów odbyło się szereg spotkań, warsztatów, pikników dla dzieci.

Wszystkim, którzy pomogli w realizacji projektów, Zespół składa serdeczne podziękowania, a mieszkańców zaprasza do korzystania z placu rekreacyjnego powstałego za Domem Ludowym.

Filmik z realizacji projektów można obejrzeć w serwisie internetowym YouTube („Hermanowa - plac rekreacyjny”).

tekst: **Dorota Ząbek**

Kolegium w Szkole Podstawowej nr 15 w Rzeszowie (ul. Budziwojska) zaprasza do współpracy!

Poszukujemy Super Wolontariuszy!

Co możesz zyskać? Umiejętności komunikacyjne i interpersonalne, umiejętność planowania i dobra organizacja pracy, a także doświadczenie w obszarze PR czy logistyki. Chcesz zdobyć kompetencje cenne na rynku pracy? **Dołącz do nas!** Oprócz kolegium w SP Nr 15 są też kolegia w innych szkołach, które szukają Wolontariuszy.

Zapisy na stronie internetowej: www.superw.pl

„Fizyka dla Smyka”

Pokazy naukowe

16.12.2016 r. uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w zajęciach „Fizyka dla Smyka”. Akademia Twórczego Rozwoju „Bystrzak” przeprowadziła dla nich i z ich udziałem pokazy naukowe i eksperymenty. Posłużyły one rozbudzeniu w uczniach pasji do odkrywania tajemnic otaczającego świata oraz lepszego rozumienia różnych zjawisk m.in., fizycznych, chemicznych i przyrodniczych.

tekst: **Małgorzata Bąk**

Warsztaty artystyczne

9.12.2016 r. w naszej szkole odbyły się Gminne Warsztaty Artystyczne pn. „Świąteczne ozdoby choinkowe sposobem na nudę”. Spotkanie przygotowane zostało przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w ramach działań **Gminnego Forum Samokształcenia Nauczycieli**. Uczestniczyli w nich uczniowie ze wszystkich szkół podstawowych gminy Tyczyn. Łącznie w warsztatach wzięło udział 29 dzieci i 7 opiekunów.

Na powitanie uczennice z klasy II i III zaprezentowały program artystyczny związany ze świętami Bożego Narodzenia. Recytowano wiersze przypominające zwyczaje związane z tymi świętami, rozmawiano o korzyściach płynących ze wspólnych spotkań w gronie najbliższych. Wspólnie śpiewano kolędy i pastorałki. Kulminacyjną częścią spotkania były warsztaty, które poprowadziła **Małgorzata Bąk**. Zaprezentowała ona szereg ozdób choinkowych wykonanych z pasków papieru. Dzieci wspólnie z opiekunami wykonały wiele ciekawych prac, miały też możliwość zaprezentowania własnych pomysłów na „paskową ozdobę”.

Uczestnicy warsztatów

Wszystkie przedsięwzięcia miały na celu wdrażanie dzieci do racjonalnego wykorzystania wolnego czasu, sprzyjały zacieśnieniu więzi, wspomaganiu procesów komunikacji i przełamywaniu barier w bezpośrednich kontaktach. Pomogły także w budowaniu prozdrowotnych postaw, promowaniu życia bez nałogów i zapobieganiu uzależnieniom od telewizji i komputerów. Warsztaty pozwoliły na rozwijanie kreatywności i umiejętności manualnych dzieci.

Uczestnicy w nagrodę za udział w spotkaniach otrzymali upominki ufundowane dzięki wsparciu finansowemu **Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie**. Szkoły zaopatrzone zostały w materiały papiernicze i narzędzia umożliwiające przeprowadzenie podobnych zajęć. Dziękujemy fundatorom.

Przygotowania do świąt

6.12.2016 r. gościliśmy **św. Mikołaja**. Osobiście odwiedził on najmłodsze dzieci z punktu przedszkolnego i oddziału przedszkolnego. Uczniowie klasy II i III otrzymali w prezencie słodycze i bilety do kina na film pt. „Biuro Detektywistyczne”. Pierwszoklasiści zaś w tym roku musieli sami odnaleźć worek z prezentami przeznaczonymi dla nich. Wszelkie wskazówki dotyczące poszukiwań otrzymali w liście pozostawionym przez św. Mikołaja. Radość była wielka, gdy w końcu odnaleźli „skarb”. W starszych klasach tradycyjnie już zorganizowane zostały Mikołajki klasowe.

Wszyscy chętni uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w Świątecznym Projekcie. Były to warsztaty prowadzone przez wolontariat studencki **PROJEKTOR** (lider: **Magdalena Zagobelna**). Zajęcia odbyły się trzykrotnie. Ich celem było rozbudzanie kreatywności, integracja uczniów, nauka techniki scrapbookingu i quillingu, kształcenie zdolności manualnych. Z pomocą wolontariuszy dzieci wykonały piękne kartki świąteczne i makaronowe choinki.

Jak co roku zorganizowany został także kiermasz bożonarodzeniowy. Można było kupić piękne kartki świąteczne oraz smaczne pierniki. Tuż przed świętami odbyły się wigilie klasowe.

21.12.2016 r. kolędowaliśmy razem ze **Szkołą Muzyczną AVmusic**. Była to jednocześnie okazja do zaprezentowania przez uczniów naszej szkoły swoich umiejętności wokalnych i instrumentalnych zdobytych na zajęciach pozalekcyjnych w tej właśnie szkole muzycznej. Kolędy wspaniale grali i śpiewali: **Ewelina Nowak, Kinga Dopart, Julia Rzońca, Filip Dopart, Marcin Król, Szymon Goszka**. Towarzyszył im zespół nauczycieli w składzie: **Aneta Leniart, Witold Leniart, Bartłomiej Leśniak, Daniel Pryk**. Artyści wprowadzili nas w cudowny świąteczny nastrój.

22.12.2016 r. wszyscy zebraliśmy się w Domu Ludowym na szkolnej wigilii i jasełkach.

Matysówka dawniej i dziś...

12.12.2016 r. gościliśmy w szkole **Krystynę Płodzień** - członkinię zespołu ludowego „Matysowianki”.

Nasz gość opowiedział nam nie tylko o działalności zespołu, ale również o tym, jak dawniej żyło się w Matysówce. Uczniowie mieli okazję poznać dawne tradycje i zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem, w tym zwyczaj strojenia domów (zilustrowany pokazem slajdów) oraz przebieg wieczery wigilijnej. Duże wrażenie zrobiły ozdoby zwane pajakami oraz tzw. światy wykonane z opłatków. Za wart odnowienia i kontynuacji został uznany zwyczaj chodzenia z odwiedzinami po wieczery wigilijnej od domu do domu, aż do samej pasterki.

Opowieść o Matysówce z drugiej połowy XX w. została połączona z pokazem starych zdjęć przekazanych przez mieszkańców wsi. Były to fotografie przedstawiające m.in. niegdysiejszych uczniów naszej szkoły w charakterystycznych mundurkach z białymi kołnierzykami. Można było ich zobaczyć w szkolnych, drewnianych ławach z otworem na kałamarze, zajętych na korytarzu szkolnym grą w gumę czy bawiących się w pociąg. Niemala zdumienie wzbudziła bardzo liczna drużyna harcerska działająca niegdyś w naszej szkole. Kolejne zdjęcia przedstawiały otwarcie linii MPK, budowę

kościół oraz rozmaite uroczystości i imprezy: wesela, dożynki, chrzciny. Szczególną uwagę przyciągały pojazdy, obecnie niespotykane na drogach, dominująca zabudowa drewniana, stroje, fryzury oraz rozpoznani przez naszego gościa sąsiedzi.

W trakcie spotkania dzieci zadawały wiele pytań, odnosząc się do informacji, które pozyskały w trakcie przeprowadzania wywiadów ze starszymi mieszkańcami wsi w ramach konkursu „Matysówka dawniej i dziś”. Interesował je zwłaszcza okres wojny, czasy powojenne oraz sposób spędzania wolnego czasu przez rówieśników w dawnych czasach. Ze zdziwieniem przyjęły wiadomość, że dawniej, chociaż nikt nie posiadał komputerów, nie było miejsca na nudę. Praca, nauka, pomoc rodzicom w gospodarstwie, a w wolnym czasie

spotkania z rówieśnikami w „realu”. Dużo trudu, ale też radości i otwartości na drugiego człowieka. Może warto by przejąć część starych zwyczajów i odrobinę przemoblować życie? Z tym pytaniem pozostaliśmy po spotkaniu z naszym gościem.

Składamy ogromne podziękowania **Pani Krystynie Płodzień** za znalezienie dla nas czasu i bezcenną pomoc w odkrywaniu przeszłości. Dzięki temu nasi uczniowie odbyli ciekawą lekcję historii, która, mamy nadzieję, skłoni ich do dalszych samodzielnych poszukiwań śladów przeszłości oraz wzmocni poczucie przynależności do Małej Ojczyzny, godnej szacunku oraz zainteresowania.

tekst: **Teresa Kowal**

Kolędnicy misyjni w Hermanowej

W uroczystość Objawienia Pańskiego podczas mszy św. o godz. 11.00 w kościele parafialnym w Hermanowej było bardzo kolorowo. To wszystko za sprawą kolędników misyjnych, przebranych w barwne stroje, przedstawiających ludzi z różnych kultur. W tym dniu bowiem obchodzony jest Dzień Pomocy Misjom, który przypomina, że misjonarze potrzebują pomocy duchowej i materialnej, dlatego wzorem lat ubiegłych zbierano ofiary na cele misyjne. Do kolędników misyjnych dołączyła także **starsza muzyczna grupa kolędnicza „Trzej Królowie”**.

Po uroczystym rozesłaniu przez ks. proboszcza **Wiesława Bednarza**, wierni pozostali w świątyni, aby posłuchać krótkiego koncertu kolęd w wykonaniu grupy „Trzej Królowie”. Zebrani ze wzruszeniem słuchali występu, ale także sami włączyli się w kolędowanie. Po wspólnym śpiewie grupy udały się kolędować do mieszkańców Hermanowej, a kolędnicy „Trzej Królowie” - na tereny miejscowości naszej gminy.

Kolędnicy misyjni oraz grupa kolędnicza „Trzej Królowie” składają serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy ich przyjęli w swoje progi, za otwarte serca, gościnność i hojne ofiary.

tekst: **Kolędnicy**

Miejsko-Gminy Ośrodek Kultury im Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

ogłasza nabór dodatkowy do zespołów dziecięcych i młodzieżowych:

- Dziecięcego zespołu tańca ludowego
- Młodzieżowego zespołu tańca ludowego i towarzyskiego „**MŁODZI TYCZYNIACY**”
- Dziecięcego Zespołu tańca nowoczesnego „**ASKARA**”

Zajęcia odbywają się w **poniedziałki i środy**

Zajęcia prowadzi choreograf **PAULINA PASZEK-KRUCZYŃSKA** - wykwalifikowana instruktorka tańca ludowego, współczesnego oraz towarzyskiego, wieloletnia tancerka **Zespołu Pieśni i Tańca POŁONINY**

- Dziecięcego i młodzieżowego zespołu tańca **breakdance „WATAHA”** - zajęcia odbywają się w **wtorki i czwartki**

Zapisy i wszelkie szczegółowe informacje pod nr. tel. **(17) 22-1-9363** lub **(17) 22-93-239**

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie

filia Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury im K. Sobczyk w Tyczynie ogłasza nabór na:

- **zajęcia wokalne dla dzieci w wieku 9-13 lat** - zajęcia odbywają się w **czwartki**

Zajęcia poprowadzi **DANIEL LIPIEC** absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej na Uniwersytecie M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie, student Akademii Muzycznej w Katowicach na Wydziale Jazzu. Nauczyciel wokalu i emisji głosu w Studium Wokalnym przy Przeworskim Towarzystwie Muzycznym oraz w szkole muzyki rozrywkowej Pro Musica. Uczestniczył w V edycji programu The Voice of Poland. Doświadczeń sceniczno-aktorskich nabrał w Teatrze Kameralnym w Lublinie oraz dzięki wieloletniej współpracy z Klubem Garnizonowym w Przemyśle.

- **zajęcia aktorskie dla młodzieży w wieku 13-18 lat „Teatromaniacy”** - zajęcia odbywają się w **poniedziałki**

Zajęcia poprowadzi **KORNEL PIEŃKO** - aktor, reżyser, producent filmowy, absolwent Studium Wokalno-Aktorskiego im. D. Baduszkowej przy Teatrze Muzycznym w Gdyni. Przez wiele lat związany z Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Gościennie występował na scenach w Warszawie, Częstochowie, Koszalinie. Występuje na deskach Teatru BO TAK. Jest założycielem rzeszowskiej Akademii Aktorskiej Artysta.

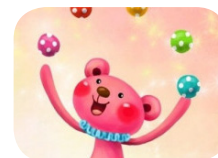

Zajęcia odbędą się w CDKiIT w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 29. Zapisy oraz szczegółowe informacje pod nr. tel. **(17) 23-02-327**

Dom Ludowy w Hermanowej ogłasza nabór na zajęcia - warsztaty cyrkowe dla dzieci w wieku 8-13 lat.

Informacje pod nr. tel. **(17) 22-99-466, (17) 22-99-601**

ZAPRASZAMY SERDECZNIE BO PASJE WARTO ROZWIJAĆ!

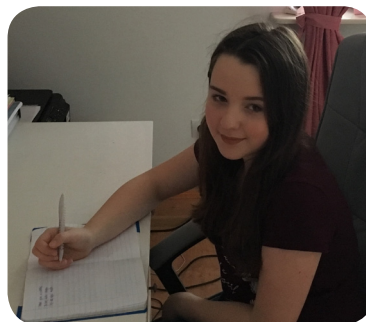

Człowiek ma w życiu albo wymówki, albo wyniki.
Jack Canfield

Paulina w finale konkursu z języka polskiego!

Niezwykłe miło nam poinformować, że uczennica klasy VI b naszej szkoły **Paulina Staniek** zakwalifikowała się do finału III etapu konkursu przedmiotowego z języka polskiego dla uczniów szkoły podstawowej z województwa podkarpackiego. Wzorem ubiegłych lat konkurs zorganizował Podkarpacki Kurator Oświaty w Rzeszowie. Rywalizacja podzielona jest na III etapy: szkolny, rejonowy i wojewódzki.

W tym roku przewodnim hasłem zmagania był cytat: **„Wszystko ma jakiś morał, pod warunkiem, że umiesz go znaleźć”**.

Obecnie Paulina, pod okiem swojego nauczyciela **Adama Jańca**, przygotowuje się do III etapu konkursu, w którym weźmie udział stu najlepszych uczniów z Podkarpacia. Pierwsza „trzydziestka” uczestników finału otrzyma zaszczytny tytuł laureata.

Serdecznie gratulujemy naszej uczennicy i jej opiekunowi oraz życzymy „połamania pióra” w rywalizacji finałowej.

Jeżeli tak uroczyste obchodzimy narodzenie Jezusa, czynimy to dlatego, aby dać świadectwo, że każdy człowiek jest kimś jedynym i niepowtarzalnym... Jan Paweł II

Koncert Noworoczny

8.01 br. nasza szkoła wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Tyczynie zorganizowały „Koncert Noworoczny”.

W tym dniu, mimo mroźnej pogody, sala widowiskowa MGOK-u w Tyczynie wypełniła się po brzegi. Na widowni zasiedli m.in. przedstawiciele Urzędu Miejskiego, radni, ks. proboszcz **dr Marian Czenczek**, dyrektorzy szkół, nauczyciele, uczniowie, Rada Rodziców, przedstawiciele Zarządu Osiedla oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej, a także licznie zgromadzeni mieszkańcy Tyczyna.

Uroczystego otwarcia koncertu dokonały dyrektor SP **Zofia Międlar-Mruk** oraz dyrektor MGOK-u **Zofia Matys**. Jako pierwsi na scenie zaprezentowali się członkowie teatrzyku szkolnego **„Bajka”**, działającego w naszej szkole, w jasełkach pt. **„Otworzyły się ich oczy”** w reżyserii **Adama Jańca** i **Grażyny Lachowskiej**. Tematyka przedstawienia przeniosła licznie zgromadzoną publiczność do czasów, kiedy w Betlejem, w ubogiej stajence, narodził się Jezus Chrystus. Widzów spektaklu urzekła znakomita gra małych aktorów. Kolorytu i uroku inscenizacji dodały piękne, oryginalne stroje oraz realistyczna scenografia wykonane przez **Krzysztofa Koziółkiewicza**. Występowi małych

Trzej Królowie u Heroda. Fot. Adam Janiec

artystów towarzyszyły również kolędy w wykonaniu scholi pod kierunkiem **s. Doroty Sowcy**.

W drugiej części koncertu wystąpiła **Kapela Wójta Tycznera** oraz **Zespół Śpiewaczy Tyczyniacy**. Mieliśmy okazję wysłuchać pięknych kolęd i pastorałek. Zgodnie z tradycją „Koncert Noworoczny” zakończył się wspólnym kolędowaniem.

Piękne są to tradycje spotkań bożonarodzeniowych, dostarczają wiele duchowych przeżyć, wzruszeń i refleksji. Mamy nadzieję, że spotkamy się za rok.

teksty: **Zofia Międlar-Mruk**
- dyrektor SP w Tyczynie

Zgromadzona publiczność. Fot. Agnieszka Miechońska

Sprostowanie

W poprzednim nr. GT w artykule pt. „Święto patronalne osiągnęło pełnoletność” błędnie podaliśmy informację w podpisie do zdjęcia, że w tyczyńskim kościele śpiewał zespół „Tyczyniacy”. Fotografia przedstawiała członków chóru **„Sancta Catarina”** (pod dyr. **Beaty Adamczyk**), którym towarzyszyła **Orkiestra Dęta WSK PZL Rzeszów i M-GOK Tyczyn** (pod dyr. **Andrzeja Kundysa**). Przepraszamy za wprowadzenie w błąd.

Redakcja GT

„Sławni Polacy - Henryk Sienkiewicz”

Jest to hasło projektu edukacyjnego, który był realizowany w naszej szkole do grudnia ubr. Zespół nauczycieli przedmiotów humanistycznych, działający w SP w Kielnarowej, podjął działania w celu przybliżenia postaci tego polskiego noblisty oraz jego dorobku literackiego. Zadaniem projektu było m.in. przybliżenie twórczości H. Sienkiewicza jako pisarza „krzepiącego serca narodu”. Oto nasze szkolne działania, jakie zostały podjęte w ramach projektu.

Zorganizowano szkolny konkurs wiedzy pt. „**W pustyni i w puszczy bez tajemnic**” przeprowadzony przez nauczyciel **Gabrielę Wardę**. Jego pierwszy etap polegał na sprawdzeniu wiedzy uczniów na temat życia i twórczości H. Sienkiewicza i znajomości lektury pt. „W pustyni i w puszczy”. W drugim etapie uczniowie mieli za zadanie napisać list do pisarza lub do jednego z bohaterów jego powieści. Laureatami tego konkursu w poszczególnych klasach zostali uczniowie: **Kamila Jasińska** (kl. 6), **Wiktoria Pindyk** (kl. 5), **Patrycja Zawilo** (kl. 4). Wyróżnienia otrzymali: **Kinga Rochekka**, **Julia Stachów**, **Katarzyna Starzak**, **Wiktor Czarnik**, **Karolina Kalita**, **Szymon Piłera**, **Karolina Szczęch**, **Laura Majda**, **Wiktoria Bargiel**.

Uczniowie klasy 5 poznawali na lekcjach historii (prowadzonych przez nauczyciel **Agatę Klatkę**) fakty historyczne poruszane w utworach noblisty, a dotyczące stosunków polsko-krzyżackich z czasów bitwy pod Grunwaldem. Zapoznali się z opisem bitwy zamieszczonej w kronice **Jana Długosza** i porównali ją z opisem literackim stworzonym przez Sienkiewicza w „Krzyżakach”. Rozwinięciem tematu były prace wykonane na lekcjach historii pt. „**Średniowieczni rycerze**” (uczniowie wykonali mapę mentalną zawierającą najważniejsze wiadomości o średniowiecznym rycerstwie oraz opracowali kodeks rycerski).

W klasie 6 realizacja projektu miała na celu przybliżenie twórczości H. Sienkiewicza jako pisarza „krzepiącego serca narodu” oraz samego autora jako sławnego Polaka. Uczniowie na lekcjach prowadzonych również przez Agatę Klatkę poznali m.in. fakty historyczne dotyczące dziejów Polski i zestawiali je z interpretacją literacką zawartą w „Potopie” i „Panu Wołodyjowskim”. Obejrzel też fragmenty filmowej adaptacji Trylogii i wykonali notkę biograficzną noblisty.

Również lekcje plastyki pod kierunkiem **Izabeli Liskowicz** poświęcono rozwijaniu talentów plastycznych z postacią sławnego Polaka w tle. Dzięki pracom uczniów klasy 4 powstała galeria polskiego rycerstwa. Uczniowie klasy 5 wykonywali natomiast latawce, których wystawa przykuwa uwagę na pierwszym piętrze w szkole. Widać na nich fragmenty historii bohaterów literackich. Zadaniem klas 6 z kolei było opracowanie okładki do wybranego utworu Sienkiewicza. Powstała piękna wystawa prac klas 4 i 6, którą można było obejrzeć na parterze budynku szkolnego. W plastycznych zmaganiach nagrody otrzymały: **Wiktoria Bargiel** (kl. 4), **Laura Majda** (kl. 5), **Kamila Jasińska** (kl. 6).

Rozdanie nagród odbyło się 14.12 ubr. na apelu szkolnym. Uroczystość rozpoczęto prezentacją multimedialną przygotowaną przez **Katarzynę Starzak** z klasy 6, dotyczącą życia i twórczości H. Sienkiewicza. Uczniowie słuchali piosenek do adaptacji filmowych utworów Sienkiewicza, a dwie uczennice z klasy 5 pod

opieką **Iwony Zawadzkiej** przygotowały utwór pt. „Rzeka marzeń”. **Kamila Jasińska**, uczennica kl. 6, otrzymała nagrodę specjalną (została laureatką zarówno konkursu literackiego, jak i plastycznego) - dofinansowanie do wycieczki szkolnej z funduszu Rady Rodziców w wysokości 100 zł.

Mamy nadzieję, że postać sławnego Polaka pozostanie na długo w pamięci uczniów.

tekst: **Agata Klatka, Izabela Liskowicz, Gabriela Warda**

Koncert kolęd

W dniu 22.12.2016 r. w naszej szkole odbył się wspaniały koncert kolęd, wykonany przez uzdolnionych muzycznie uczniów, doskonalących swoje talenty w **Szkole Muzycznej AV Music w Tyczynie**. Koncerty te są już tradycją naszej szkoły, wprowadzając nas w nastrój świąt i wigilii. Atmosfera spotkania była więc bardzo uroczysta i podniosła.

Koncert zaczęli nauczyciele szkoły AV Music, śpiewając kolędę: „Pójdźmy wszyscy do stajenki”. Następnie wystąpiła **Julia Starzak** z klasy III, grając kolędę „Gdy śliczna Panna”. Później **Karolina Wanat** z klasy V ładnie wykonała na gitarze utwór „Cicha noc”, **Michał Korbecki** zagrał „Do szopy, hej pasterze”, a **Amelia Meksuła** z klasy III przepięknie zaśpiewała „Kołysanka dla Dzieciątka”. Wystąpił też duet z klasy VI **Wiktoria Stanio** i **Julia Stachów**, wspaniale wykonując kolędę na instrumentach „Przybieżeli do Betlejem”. **Weronika Wójcik** z klasy III zaprezentowała kolędę „Jezusa Narodzonego”, a **Natasza Załoga** pięknie zaśpiewała piosenkę w języku angielskim „Jingle bells”. **Kasia Starzak** z klasy VI zagrała klasycznie z akompaniamentem kolędę „Gdy śliczna Panna”. **Julita Baran** wykonała „Ach ubogi w żłobie”. **Wiktoria Stanio** także popisała

Uczniowie podczas koncertu

się znajomością języka angielskiego i zaśpiewała wesoły utwór „Last Christmas”. Jeden z najmłodszych uczestników **Wojtek Wróbel** zagrał przyjemny utwór „Dzwonki sań”. Następnie wystąpiła po raz kolejny **Amelia Meksuła**, która zaśpiewała nastrojową kolędę „Lulajże Jezuniu”. Koncert zakończyli nauczyciele ze szkoły AV Music piosenką „Dzień jeden w roku”. Słuchacze byli oczarowani pięknym występem. W cudownym, świątecznym nastroju uczniowie udali się na wspólną wigilię. Fotorelację wraz z krótkimi filmikami z koncertu możemy zobaczyć na naszym profilu na Facebooku oraz na stronie internetowej szkoły.

tekst: **Laura Majda** - uczennica kl. 5

Wyróżnienie w konkursie kolędniczym

15.12 ubr. uczniowie z naszej szkoły wzięli udział w konkursie pod hasłem: **„Kolędnicy wędrownicy”**, zorganizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Błażowej. Jego celem był powrót do tradycji związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia oraz propagowanie kultury regionalnej. W konkursie wzięły udział szkoły z terenu Doliny Strugu, czyli z gmin: Chmielnik, Hyżne, Tyczyn i Błażowa.

Fot. Elżbieta Koniewicz

Z naszej szkoły w grupie kolędniczej **„Szcudroki”** wystąpiło dziesięciu uczniów z klas: I, IIB i III (**Nikodem Mostowik, Nikodem Chruszcz, Michał Szmuc, Maja Szpala, Franciszek Pociask, Emilia Pisz, Zuzanna Skaba, Zuzanna Krużel, Patrycja Chruściel, Seweryn Chochrek**). Występ naszej grupy bardzo się widzom podobał, o czym świadczyły gromkie brawa i wyróżnienie, które nasi kolędnicy otrzymali z rąk jurorów.

tekst: **Elżbieta Koniewicz, Maria Piotrowska**

Konkurs na choinkę Bożonarodzeniową

Już po raz 4. w okresie świąt Bożego Narodzenia świetlica szkolna zorganizowała konkurs dla uczniów naszej szkoły związany z tematyką świąt Bożego Narodzenia. W tym roku przedmiotem konkursu było wykonanie (samodzielnie lub z pomocą dorosłych) przestrzennej choinki. Do konkursu zgłoszono 41 prac. Pomysłowość i jakość wykonania choinek przeszła nasze najśmielsze oczekiwania. Wybór najpiękniejszych i najbardziej oryginalnych drzewek był ogromnie trudny. O wyłonieniu najlepszych prac zdecydowała liczba oddanych głosów przez nauczycieli naszej szkoły. Przyznano 5 nagród głównych i 11 wyróżnień, a pozostali autorzy drzewek otrzymali nagrody pocieszenia.

Nagrody główne otrzymali: **Maja i Maksymilian Sowa, Aleksandra i Dominik Skoczylas, Zuzanna Skaba, Blanka i Borys Patrzyk** oraz **Michał Szmuc**. Autorami wyróżnionych drzewek są: **Martyna i Patryk Maciołek, Adam, Wiktoria i Kamil Hałoń, Filip Kociubiński, Tymek Gałek, Wiktoria Pajda, Maja Szpala, Franciszek i Jakub Pociask, Julita Drabicka, Daria Chyłek, Milena Koń** oraz **Karolina i Patryk Pluta**. Rozdanie nagród odbyło się podczas szkolnego apelu wigilijnego.

Bardzo dziękuję wszystkim uczestnikom konkursu oraz ich rodzicom za wykonanie przepięknych prac. Dziękuję również **Radzie Rodziców** za sfinansowanie nagród.

tekst: **Magdalena Kawa-Szpala**

Sukces w konkursie na witraż bożonarodzeniowy

Podobnie jak w ubiegłych latach podczas lekcji plastyki i zajęć świetlicowych powstało wiele bożonarodzeniowych witraży. Prace naszych uczniów wzięły udział w 9. edycji Powiatowego Konkursu Plastycznego dla dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych pt. **„Witraż Bożonarodzeniowy”**.

Organizatorem konkursu był Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Sokołowie Młp. Przedmiotem konkursu były prace plastyczne o tematyce bożonarodzeniowej (zwyczaj ludowy, szopki betlejemskie, stroiki świąteczne itp.) wykonane techniką witrażu z kolorowej bibuły i czarnego kartonu. Każda placówka mogła nadesłać na konkurs tylko 10 witraży.

Cieszy nas fakt, że aż cztery prace naszych uczniów zostały nagrodzone. W kategorii 6-9 lat nagrodę za witraż otrzymała **Maja Szpala**, a wyróżnienie **Franciszek Pociask**. W kategorii 10-12 lat wyróżnione zostały prace **Julity Drabickiej** i **Mai Chruszcz**.

Serdecznie gratuluję sukcesu naszym laureatom i życzę następnych.

tekst: **M. Kawa-Szpala**

W pracowni Świętego Mikołaja

9.12.2016 r. odbyły się kolejne warsztaty bożonarodzeniowe dla uczniów i rodziców klasy II A. Nasza sala zamieniła się na moment w pracownię św. Mikołaja, w której powstawały świąteczne kartki, ozdoby i inne dekoracje. Uczestnicy warsztatów mieli okazję wykonać kartki bożonarodzeniowe z wykorzystaniem **techniki**

Uczniowie z kl. II A pracują razem z rodzicami

quillingu. Ze skreślonych pasków kolorowego papieru powstały prawdziwe dzieła sztuki. Uczniowie wraz z rodzicami wykonali także ciekawe **ozdoby choinkowe z drewnianych patyczków**. Zwykłe słoiki zamieniły się w piękne lampiony lub wesole renifery. Rodziny wykazały się niezwykłą pomysłowością i ogromnym zapałem do twórczej pracy. Dziękuję rodzicom uczniów klasy II A za tak liczny udział i współtworzenie rodzinnej, świątecznej atmosfery, jaka panowała podczas zajęć. Mam nadzieję, że wykonane prace stanowiły świąteczną dekorację wielu domów.

tekst i zdj.: **Agnieszka Trojanowska**

Wyróżnienie dla Mai

Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem byli organizatorami **XVII Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcej Twórczości Plastycznej pn. „Kolędniczy-Wędrownicy”**. Konkurs był adresowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz podopiecznych ośrodków kultury z województwa podkarpackiego. Jego temat dotyczył dawnej oraz obecnej tradycji kolędowania. Dopuszczalne było przedstawianie całych scen wielopostaciowych lub ulubionych kolędujących postaci.

Na tegoroczną edycję konkursu wpłynęło 618 prac z województwa podkarpackiego. Wśród laureatów kon-

kursu znalazła się uczennica naszej szkoły **Maja Szpala** (kl. IIB), która w kategorii klas I-III otrzymała wyróżnienie. Jej praca powstała pod kierunkiem **Magdaleny Kawy-Szpali**.

Podsumowanie konkursu i rozdanie nagród odbyło się w dniu 9.12. ubr. w siedzibie organizatora. Laureatów wraz z opiekunami przywitał teatr „**Pacynka**”, który zaprezentował swoją sztukę „**Domowe duchy**”. Później nastąpiło rozdanie nagród. W imieniu jury **Violetta Błotko** podziękowała wszystkim uczestnikom, a **Aleksander Juszyński** wręczył nagrodzonym dyplomy i upominki. Gratulujemy Mai wyróżnienia i życzymy kolejnych sukcesów plastycznych.

Sukces w konkursie na kartkę bożonarodzeniową

Szkoła Podstawowa Nr 27 w Rzeszowie była organizatorem XVII Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „Świąteczna Kartka Bożonarodzeniowa”.

Tradycyjnie już w konkursie wzięli udział uczniowie naszej szkoły. W tegorocznej edycji wzięły udział 42 placówki z województwa podkarpackiego, z których nadesłało **405 kartek**.

Z satysfakcją informujemy, że wśród laureatów znaleźli się nasi uczniowie. Nagrodę Redaktora Naczelnego Gazety Codziennej „Nowiny” otrzymała **Wiktoria Habaj**, a wyróżnienia otrzymały: **Maja Szpala** i **Sylwia Wróbel**.

Celami konkursu było zainteresowanie dzieci tradycjami i chrześcijańskimi zwyczajami towarzyszącymi Świętom Bożego Narodzenia, rozwijanie wyobraźni i kreatywności, doskonalenie umiejętności swobodnego operowania różnorodnymi środkami wyrazu artystycznego.

Nasi uczniowie przygotowywali swoje prace pod kierunkiem pani **Magdaleny Kawy-Szpali**. Gratulujemy naszym laureatom sukcesu i życzymy następnych.

Nagrody w konkursach ekologicznych

Stowarzyszenie Producentów Żywności Ekologicznej „**EKO DAR**” w Świlczy oraz SP nr 25 w Rzeszowie byli organizatorami trzech wojewódzkich konkursów plastycznych o tematyce ekologicznej. Były one adresowane do dzieci z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, uczniów ze szkół podst. 3.12. ubr. wyróżniono laureatów konkursu. Z zadowoleniem informujemy, że w kategorii klas 1–3 laureatem został **Konrad Rusznica** z klasy IIA, a w kategorii klas 4–6 nagrodę zdobyła **Sylwia Wróbel** z klasy IV. Nasi laureaci przygotowywali swoje prace pod kierunkiem **Magdaleny Kawy-Szpali**.

Uroczyste wręczenie dyplomów i nagród odbyło się 9.12 ubr. w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym w Jasionce k. Rzeszowa. Uroczystość odbyła się podczas X edycji Międzynarodowych Targów Produktów i Żywności Wysokiej Jakości „**EKO GALA 2016**”.

teksty: **Lucjan Osiadły** - dyr SP w Borku Starym

INFORMACJE ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W HERMANOWEJ

Spotkanie opłatkowe

Boże Narodzenie to wspaniały czas, który zawsze spędzamy w gronie najbliższej rodziny. Uczniowie, dyrekcja, nauczyciele oraz pracownicy naszej szkoły to również jedna, wielka rodzina. W jej gronie każdego roku spotykamy się, aby uczcić ten czas i podzielić się opłatkiem.

22.12 ubr. w naszej szkole panowało wielkie poruszenie. Od rana czuć było atmosferę świąt, którą podkreślały m.in. tradycyjne szopki, choinki i inne ozdoby

świąteczne własnoręcznie zrobione przez uczniów i nauczycieli. Nasze opłatkowe spotkanie rozpoczęliśmy krótką modlitwą i odczytaniem fragmentu Pisma Św. Następnie ks. proboszcz **Wiesław Bednarz** pobłogosławił opłatki, a potem wszyscy składali sobie życzenia.

W części artystycznej uczniowie klas III i V w pięknych strojach, z wielkim przejęciem i zaangażowaniem odegrali swoje role. Obok Marii i Józefa nie zabrakło śpiewających aniołów, śpieszących do szopki pastuszków i królów. Aktorzy przypomnieli wszystkim sceny rozgrywające się w stajence betlejemskiej. Stroje, świetna gra uczniów oraz cudownie zaśpiewane kolędy i pastorałki zrobiły na wszystkich duże wrażenie.

W drugiej części spotkania każda z klas przygotowała krótki program, były też drobne prezenty. Po raz pierwszy w tym roku zostało zorganizowane karaoke, w którym każdy z nas mógł spróbować swoich sił, śpiewając jak najpiękniej kolędy.

Tak zakończył się ten szczególny dla nas wszystkich dzień.

tekst: **Renata Prokop**
- dyrektor SP w Hermanowej

„W stronę marzeń”

Premiera musicalu

21.12 ubr. premierą spektaklu muzycznego zakończyliśmy realizację projektu „W stronę marzeń”. Publiczność zgromadzona na sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie była pod dużym wrażeniem przygotowanego przedstawienia.

Głównym celem projektu była promocja tyczynianki **Katarzyny Sobczyk** oraz faktu, iż osoba z małej miejscowości może osiągnąć wielki sukces, ponadto: intensyfikacja działań związanych z promocją utalentowanych młodych ludzi, ich umiejętności i zdolności, promocja młodzieży w regionie, a przede wszystkim umożliwienie im odkrywania różnych możliwości dla ich przyszłości.

A wszystko zaczęło się 24.09.2016 r. Działania projektowe rozpoczęliśmy przesłuchaniami do musicalu, na których każdy uczestnik musiał wykonać piosenkę i zaprezentować wiersz. Wyłoniona podczas castingu grupa pracowała z: **Ewą Mrówczyńską, Kamilem Dobrowolskim, Magdaleną Widłak, Agnieszką Zagułą i Danielem Lipcem** nad spektaklem muzycznym opartym na piosenkach Kasi Sobczyk, a poprzez formę warsztatową szlifowała swoje umiejętności aktorskie, wokalne, taneczne oraz scenograficzne. W musicalu udział wzięli: **Agata Bilik, Piotr Brzęk, Sylwia Ciebiera, Szymon Dudek, Karolina Dymek, Karolina Król, Martyna Krzanowska, Julia Kubal-Marzec, Eryk Kulawski, Joanna Madera, Daria Marcinek, Amelia Meksuła, Magdalena Rosół, Kinga Szuberla, Julia Stachów, Natalia Szura, Natasza Załoga.**

Ponadto w ramach projektu powstała przestrzeń muzealna poświęcona pamięci Kasi Sobczyk oraz odbyły się: organizowany wspólnie z Towarzystwem Miłośników Ziemi Tyczyńskiej **wieczór wspomnień** poświęcony Kasi Sobczyk, **audycje muzyczne**: „W rytmie big bitu”, spotkania edukacyjne dla dzieci opowiadające o twórczości Kasi Sobczyk, oraz **pokazy filmów musicalowych** (więcej informacji o naszych działaniach znajduje się w poprzednich nr. GT).

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom talentów, a instruktorom profesjonalizmu. Serdecznie dziękujemy naszym wolontariuszom: **Magdalenie Skotnickej, Esterze Kulawskiej, Mikołajowi Machowskiemu i firmie Echo-fon, Kazimierze Patrzyk, Danielowi Meksule** oraz nieocenionemu **Jackowi Surowcowi**. Dziękujemy również dyrektor MGOK Tyczyn **Zofii Matys** za przychyłość i życzliwość dla całej naszej ekipy.

Organizatorzy projektu: Nieformalna Grupa Miłośników Teatru we współpracy z Stowarzyszeniem Młodzieżowe Centrum Współpracy, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie oraz jego filią Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie.

Koordynator projektu: **Zakia Cieslicka-Majka**

Projekt Dofinansowano z programu Działaj Lokalnie IX 2016 Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce przy współpracy z Ośrodkiem Działaj - Lokalnie Fundacją Generator Inspiracji dzięki wsparciu otrzymanemu od lokalnych samorządów: Gminy Błazowa, Gminy Chmielnik, Gminy Dynów, Gminy Tyczyn oraz Województwa Podkarpackiego.

25. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Tyczynie

Tegoroczny finał WOŚP był jubileuszowy, bowiem w 2017 r. przypadło 25-lecie istnienia Orkiestry. Dla Gminy Tyczyn to również ważny rok, ponieważ **od 10 lat** działa tu Sztab WOŚP. Między innymi dlatego tyczyński finał był naprawdę wyjątkowy.

Cała impreza po raz pierwszy odbyła się w **Hali Sportowej przy Publicznym Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II**, a rozpoczął ją czwarty już Orkiestrowy Turniej w Siatkówkę. W turnieju tym wzięło udział 10 amatorskich drużyn, a zwycięska drużyna - **ICF Karting Rzeszów** - odebrała piękny puchar.

Podczas finału nie można było się nudzić. Swoimi występami umiliły nam czas: zespoły działające przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie, „Zumba” i **Akademia Tańca Miczałowsy, Flimero, Akademia Sportu Chikara, Wataha Breakers, Mateusz Leniart**, zawodnik KSW **Szymon Bajor** oraz główna gwiazda wieczoru - **Kabaret Trzecia Strona Medalu**.

Nowością na finale WOŚP były rozstawione na hali „stoiska”, z których każdy uczestnik imprezy mógł skorzystać. Były to m.in.: trampoliny z **„Happy Jump”**, warsztaty breakdance prowadzone przez **„Wataha Breakers”**, usługi fryzjerskie salonu **„Olivier”**, warsztaty robótek ręcznych z grupy działającej przy CDKiIT w Tyczynie, gry i zabawy z **„Przebieranką”**, warsztaty malarskie z **Mirosławem Pieprzykiem** oraz nauka udzielania pierwszej pomocy. Na szczególną uwagę zasługiwały stanowiska **punktu poboru krwi** (z RCKiK Rzeszów) oraz **szpiku kostnego** (DKMS).

Tak wspaniały finał nie odbyłby się bez hojnych sponsorów, którymi byli w tym roku: **Van Pur, Porta, Jar, Szkoła drzewek i krzewów ozdobnych Renata i Janusz Dziak, Leniart Głowice, OST Tyczyn, Bar u Wiktora oraz Resbram**.

Za przebieg i organizację 25. Finału WOŚP odpowiadało Młodzieżowe Centrum Współpracy oraz Sztab WOŚP w Tyczynie, w którego skład wchodził: **Paulina Kmiotek, Katarzyna Ocoś, Natalia Michałek, Patrycja Kalandyk, Marlena Baran, Maria Bomba, Sebastian Stręczek, Maciej Janowski, Daniel Stelmach** oraz **Tomasz Chlebek**. Szczególne podziękowania należą się **Mateuszowi Janowskiemu**, który koordynował przebieg turnieju i włożył mnóstwo pracy w organizację finału.

Serdecznie dziękuję również mieszkańcom Gminy Tyczyn, którzy tak licznie wzięli udział w imprezie i wsparli WOŚP. To dzięki Wam udało nam się zebrać w tym roku **30 002,48 zł**. Planujemy już przyszłoroczny finał, ale o tym za rok...

tekst: **Adrian Michałek**
- Szef Sztabu WOŚP w Tyczynie

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

Serdecznie zapraszamy
do zapoznania się z najnowszą ofertą
Banku Spółdzielczego w Tyczynie

Promocyjne Lokaty Terminowe

- Atrakcyjne oprocentowanie zmienne aż do **2,20%** w skali roku
- **Wybór dogodnego dla Klienta terminu oszczędzania:** 1 - 36 miesięcy
- Minimalna wpłata: **500 zł**
- Automatyczna odnawialność lokat
- **Możliwość zapisu na wypadek śmierci**
- Bezpieczeństwo środków zapewnia **Bankowy Fundusz Gwarancyjny**

Rachunek Oszczędnościowy

- Atrakcyjne oprocentowanie zmienne aż do **1,25%** w skali roku
- **0 zł** za prowadzenie rachunku
- **0 zł** za wpłaty i pierwszą wypłatę
- Swobodny dostęp do gotówki

Poczuj swobodę oszczędzania!

Zapraszamy do naszych placówek:

Centrala BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6
Tel. (17) 22-19-210

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
Tel. (17) 22-96-634

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
Tel. (17) 85-21-539

II Oddział w Rzeszowie, ul. Okulickiego 13a
Tel. (17) 85-22-807

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12
Tel. (17) 85-34-833

www.bstyczyn.pl

PORADY PRAWNE

Czym się różni rozwód od separacji?

Pojęcie rozwodu jest powszechnie znane, z pojęciem zaś separacji jest już zdecydowanie gorzej. Rozwód to nic innego jak rozwiązanie przez Sąd ważnego małżeństwa z inicjatywy jednego lub obojga małżonków. Jednak samo powództwo nie jest gwarantem tego, iż Sąd orzeknie rozwód. I tutaj pojawia się pierwsza różnica pomiędzy rozwodem a separacją, mianowicie dużo łatwiej uzyskać separację niż rozwód, dla którego należy spełnić szereg przesłanek. Pamiętać należy, iż wśród rozwodów możemy rozróżnić dwa typy: z orzekaniem o winie i bez orzekania o winie. W przypadku tego pierwszego Sąd orzeka o winie któregoś z małżonków, w tym drugim przypadku małżonkowie zrzekają się praw roszczeniowych w stosunku do drugiej strony. Pamiętać ponadto należy, iż Sąd zasądza nie tylko alimenty na małoletnie dzieci, ale może również zasądzić alimenty na rzecz drugiego małżonka pozostającego w niedostatku.

Separacja, podobnie jak rozwód, jest orzekana przez Sąd z inicjatywy jednego lub obojga małżonków, jednak nie rozwiązuje związku małżeńskiego. Inaczej mówiąc, separacja to sądowe uregulowanie faktycznego rozłączenia małżonków bez rozwiązywania związku małżeńskiego. Nie można zatem zawrzeć kolejnego związku małżeńskiego. W przeciwieństwie do rozwodu separacja może być rozwiązaniem tymczasowym. Może być np. etapem przejściowym do pogodzenia się małżonków lub etapem przejściowym przed rozwodem. Tak jak w przypadku rozwodu, w przypadku separacji powstaje rozdzielność majątkowa.

W przeciwieństwie do rozwodu separacja nie umożliwia powrotu do swojego poprzedniego nazwiska. Po separacji małżonkowie są obowiązani do wzajemnej pomocy, jeżeli wymagają tego względy słuszności. Po orzeczeniu rozwodu taki obowiązek nie ciąży na byłym małżonku.

Opłata sądowa od pozwu o separację jest identyczna jak od pozwu o rozwód i wynosi 600 zł, jednak w przypadku separacji na zgodne żądanie małżonków opłata wynosi 100 zł (postępowanie nieprocesowe).

Podsumowując, sprawa wyboru rozwodu czy separacji jest sprawą indywidualną. Dokonując wyboru, należy zastanowić się, jakie są nasze oczekiwania. Jeśli definitywnie chcemy zakończyć związek małżeński, nie wyobrażamy sobie życia z drugą stroną (małżonkiem) czy występuje przemoc i agresja, to powinniśmy się zastanowić nad rozwodem. W przypadku natomiast, gdy nie mamy jeszcze pewności co do dalszej przyszłości małżeństwa, widzimy szanse ratowania związku, chcemy ustanowienia rozdzielności majątkowej czy uregulowania alimentów, to powinniśmy się zastanowić nad separacją.

Materiał źródłowy:

- ustawa z dnia 25.02.1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2015.2082),
- Andrzejewski Marek, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, wyd. II, 2013 r.

*Rubrykę
redaguje:*

Artur Maziarz
radca prawny

Pierzga - chleb pszczół

Pierzga jest dla pszczół tym, czym dla nas chleb, czyli podstawą odżywiania. Bez tego pokarmu rój nie może istnieć. Pierzga jest bardzo cennym, a jednocześnie najmniej znanym produktem pszczelim. Niewiele osób dotąd wie, czym jest, a także niewielu pszczelarzy zajmuje się jej pozyskiwaniem.

Pierzga to zakonserwowany przez pszczoły pyłek kwiatowy. Jest spożywana przez pszczoły w okresach braku pyłku w przyrodzie. Powstaje poprzez „ubicie” pyłku kwiatowego przez nielotne pszczoły w komórkach plastrów. Dodatkowo pszczoły na zimę zalewają komórki z pierzgą miodem, dzięki czemu nie ulega ona zepsuciu. Warto wiedzieć, że w pierzdzie zgromadzonych jest **ponad 250 najbardziej wartościowych biologicznie, aktywnych składników pochodzących z roślin**, zaś każda z tych roślin ma swoją naturalną wartość leczniczą.

Pierzga różni się składem chemicznym od pyłku kwiatowego. Pyłek kwiatowy jest przyswajany przez ludzki organizm na poziomie 15-20%, pierzga na poziomie 80%. Jest bogatsza od niego o dodane przez same pszczoły enzymy trawienne, inhibitory, kwasy organiczne, witaminy B, E i K. Zatem, **wartość pierzgi dla celów spożywczych, leczniczych oraz profilaktycznych jest wyższa niż samego pyłku kwiatowego**. W skład pierzgi wchodzi: 28 aminokwasów, wszystkie witaminy: A, B, C, D, E, PP, K, D, H, białko, mikro i makroelementy, węglowodany, kwas omega 3 i omega 6, kwas mlekowy, szereg przeciwutleniaczy i enzymów.

Pierzga oddziałuje na te wszystkie schorzenia, co pyłek kwiatowy, ale ze względu na jej dodatkowy skład i właściwości jest ona bardziej skuteczna. Poprawia nasz metabolizm, działa ogólnie wzmacniająco i toni-

Tego, co robią pszczoły, nie może wyprodukować żadne najnowocześniejsze laboratorium, żaden syntetyk (prof. Ryszard Czarnecki)

zując na cały organizm. Normalizuje także procesy zachodzące w korze mózgowej, doprowadzając do równowagi psychicznej naszego organizmu, przez co wpływa na lepsze samopoczucie i sen. Dodatkowo poprawia sprawność fizyczną i umysłową. Pierzga usprawnia wydzielanie gruczołów przewodu pokarmowego: zwiększa wydzielanie żółci przez woreczek żółciowy oraz enzymów trawiennych przez trzustkę. W efekcie poprawia czynności związane z trawieniem i poprawia apetyt. Odbudowuje także florę jelitową po stosowaniu antybiotyków i usprawnia pracę jelit.

Ważne jest jej działanie na układ sercowo-naczyniowy. Zawarte w niej związki flawonoidowe i witaminy powodują wzmocnienie ścian włosowatych naczyń krwionośnych, czyniąc je bardziej elastycznymi i mniej przepuszczalnymi, a przez to likwidują np. obrzęki nóg. Poza tym pierzga, podobnie jak pyłek, zabija drobnoustroje,

działa przeciwzapalnie, powoduje odnowę komórek i tkanek organizmu ludzkiego. Znacząco przyczynia się do wytwarzania czerwonych krwinek w szpiku kostnym, a także uzupełnia braki żelaza w organizmie. Ostatnie badania kliniczne koncentratu pierzgi wykazały pozytywne działanie wspomagające w leczeniu nowotworów, a w szczególności glejaka.

Pierzga pszczela jest dobrze znana i ma szerokie zastosowanie w **apiterapii**, czyli dziedzinie medycyny naturalnej badającej wpływ wyrobów pszczelich na organizm ludzki. Pomaga w wielu problemach zdrowotnych.

Działa wzmacniająco i regenerująco: • w okresie rekonwalescencji, po przebytych zabiegach operacyjnych, • w stanach pozawałowych, • w obniżonej odporności organizmu, • w stanach chronicznego zmęczenia, • w niedoborach witamin i składników mineralnych, • zapobiegawczo i leczniczo w anemii.

Wzmacnia układ nerwowy: • w stanach depresyjnych, • w stanach przemęczenia psychicznego, • przy intensywnym wysiłku umysłowym.

Reguluje przemianę materii: • w zaburzeniach przewodu pokarmowego, • w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy, • po kuracjach antybiotykowych.

Działa ochronnie i odtruwająco: • w chorobach wątroby, • w zatruciach (np. chorobie alkoholowej).

Ponadto pierzga polecana jest: w chorobie wieńcowej (obniża poziom cholesterolu we krwi), w zaburzeniach krążenia, w chorobie niedokrwiennej serca, w osłabieniu wzroku. Jest stosowana w stanach zapalnych jamy ustnej i w okresach silnego narażenia organizmu na bakterie i grzyby. Pierzga zawiera w dużym stopniu tryptofan, dlatego może się znacznie przyczynić do złagodzenia objawów wypadania włosów.

Jak stosować pierzgę?

Pierzgę można spożywać bezpośrednio do ust, można też rozpuścić 1 łyżeczkę w wodzie, soku, mleku lub w miodzie. Pamiętajmy, że pierzga powinna się moczyć minimum 4 godziny. Można także zalać pierzgę wieczorem i wypić ją rano. Po jej wypiciu w ten sam sposób przygotowujemy roztwór do wypicia na wieczór. Pozytywny wpływ spożywania pierzgi na zdrowie można zaobserwować po tygodniu albo dwóch – działanie jest znacznie trwalsze niż po zastosowaniu suplementów i nie obciąża wątroby. Ze spożywania pierzgi muszą jednak zrezygnować osoby uczulone na produkty pszczele, zaś osoby chore na cukrzycę muszą zachować szczególną ostrożność.

Zdaniem rosyjskich naukowców z Instytutu Pszczelarstwa (G.F. Taranow): *Pierzga to najbogatsze naturalne źródło witamin. Nawet gdyby pierzga nie miała tak cennych składników, zawarta w niej rutyna byłaby wystarczającym powodem do spożywania co najmniej jednej łyżeczki dziennie, choćby w celu wzmocnienia naczyń włosowatych. Pierzga zawiera nadzwyczaj duże ilości rutyny, będąc być może jej najbogatszym źródłem, a ponadto kryje w sobie niemało RNA (kwasu rybonukleinowego) i DNA (kwasu dezoksyrybonukleinowego).*

Tekst źródłowy: Kijak M., *Produkty pszczele i ich zastosowanie w medycynie i profilaktyce*, Kędzia B., Hołderna-Kędzia E., *Leczenie produktami pszczelimi*, Warszawa 1994, www.apiterapia.biz, pasiekarubianiak.pl, www.sprawynauki.edu.pl

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej żywności.

Pokolenie sms**Nowe uzależnienie wśród młodzieży**

Z moich obserwacji i dostępnych informacji wnioskuję, iż współczesna młodzież nie wyobraża sobie spędzenia nawet jednego dnia bez telefonu komórkowego. Tak ogromne przywiązanie do tych urządzeń może prowadzić do uzależnienia nazywanego **fonoholizmem**. Niestety, trudno je wykryć, zwłaszcza jeśli jest się nastolatkiem – wtedy na pomoc powinni przyjść przede wszystkim rodzice i nauczyciele szkół, do których uczęszcza młodzież.

Z badania *Młodzież a telefony komórkowe*, przeprowadzonego przez TNS OBOP w grupie wiekowej od 12 do 19 lat wynika, że 36 proc. ankietowanych osób nie wyobraża sobie nawet jednego dnia spędzonego bez korzystania z telefonu komórkowego. Analiza została przeprowadzona w 2011 r., ale eksperci są zgodni, że od tego czasu **uzależnienie od telefonów** znacznie się pogłębiło.

Nie bez powodu pokolenie współczesnych nastolatków zostało nazwane „Pokoleniem SMS” – większość z nich ucieka od kontaktów bezpośrednich w kontakty, które nie wymagają wysiłku takiego jak spotkanie i stawienie się na konkretną godzinę. Zamiast spotykać się i rozmawiać, młodzi wysyłają SMS-y, wiadomości na czatach, e-maile – to często ich jedyny sposób komunikacji z rówieśnikami. I kolejny powód do niepokoju. Im wcześniej uświadomimy sobie **konsekwencje uzależnienia od telefonów komórkowych**, tym większe prawdopodobieństwo, że uda się nam od niego uwolnić. To ważne, aby wiedzieć, że urządzenia mobilne mają nam ułatwić, a nie zastąpić życie.

Uzależnienie od komórek ma również wpływ na edukację młodych ludzi. To kolejny problem współczesnych nastolatków. Język SMS to język skrótowy, ograniczony – kiedy wnika do codziennej mowy młodzieży, zaburza zdolność prawidłowego posługiwania się językiem ojczystym. Zwroty takie jak: LOL, BTW, OMG, ZW czy PZDR, wszechobecne w komentarzach pozostawionych na forach lub portalach społecznościowych, powodują trudno-

ści w poprawnym wyrażaniu swoich opinii czy formułowaniu prostych zdań.

Do głównych skutków fonoholizmu możemy zaliczyć także: zanik zainteresowań, problemy w nawiązywaniu rzeczywistych kontaktów oraz zaburzenia funkcji biologicznych. Coraz częściej jednak wśród konsekwencji nadużywania telefonów komórkowych pojawiają się takie jak utrata zdrowia, a nawet życia. Przytoczę choćby przypadek śmierci polskiej studentki w Hiszpanii, która spadła w przepaść, robiąc sobie tzw. selfie. Niestety, to nie jedyny przykład takiego nieodpowiedniego zachowania.

Zagubiona młodzież szybko zatracą się w świecie oferowanym przez urządzenia mobilne, a bycie „nieobecnym” rozprzestrzenia się w bardzo szybkim tempie. Ta nieobecność to znak, że młody człowiek nie potrafi sobie poradzić z otaczającym go rzeczywistym światem. Teraz zapewne zadadzą sobie Państwo pytanie: Czy problem dotyczy mojego dziecka?

Istnieje szereg zachowań, które powinny zwrócić uwagę każdego rodzica. Najważniejsze, by dostrzec je stosunkowo szybko i natychmiast reagować. Jeśli Państwa dziecko wykazuje większość zachowań, które znajdują się poniżej, proszę nie czekać, tylko mu pomóc:

- nigdy nie wyłącza swojego telefonu;
- często wysyła wiadomości tekstowe podczas spaceru, powrotu do domu, w drodze do szkoły;
- odbiera lub wykonuje telefon w miejscach lub sytuacjach, w których należy zachować ciszę;
- publikuje posty na portalach społecznościowych podczas zajęć lekcyjnych;
- zabiera ze sobą telefon pod prysznic i do toalety;
- nie spotyka się ze znajomymi, ale często wysyła do nich SMS-y;
- używa telefonu nawet podczas oglądania telewizji;
- budzi się w nocy i sprawdza najnowsze informacje na portalach społecznościowych.

Bądźmy czujni, ale pamiętajmy również o tym, że wcale nie chodzi o to, aby zabronić swojemu dziecku całkowitego korzystania z telefonu komórkowego, lecz żeby nauczyć go posługiwać się nim w racjonalny sposób.

źródło: Aneta Ostaszewska, *Popkulturowe ramy tożsamości*, www.ore.edu.pl; wyborcza.pl

Rubrykę redaguje:
Beata Byczyńska-Gruca -
pedagog
w SP w Tyczynie

INFORMACJE SPORTOWE
**Rozgrywki Amatorskiej
Ligi Tenisa Stołowego (ALTS)
w Tyczynie**

Stało się już tradycją, że z początkiem jesieni grupa fascynatów tenisa stołowego rozpoczyna rozgrywki i rywalizację w ALTS. Miejscem zmagania jest **hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Tyczynie**. Do rozgrywek sezonu 2016/2017 przystąpiło 12 zawodników. Częściowo została zmieniona formuła rozgrywek – zawodnicy walczyli indywidualnie i drużynowo. Celem tej modernizacji było uatrakcyjnienie zawodów. W styczniu br. dobiegła końca rywalizacja indywidualna, która po 5 rundach oraz systemie play-off wyłoniła zwycięzców.

W półfinałach zmierzyli się: **Piotr Kardaś vs. Stanisław Murias (1:4)**, **Jaworski Piotr vs. Tadeusz Gryś (1:4)**.

Decydująca gra finałowa rozstrzygnęła się na pełnym dystansie 7 setów, której zwycięzcą został **Tadeusz Gryś**. M-ca 1-2: **Tadeusz Gryś vs. Stanisław Murias** – 4:3, m-ca 3-4: **Piotr Jaworski vs. Piotr Kardaś** – 4:0 m-ca 5-6: **Dorota Kieś vs. Andrzej Mendoń** – 4:0,

**Zwycięzcy turnieju
(od lewej): Tadeusz Gryś,
Stanisław Murias**

m-ca 7-12: **Grzegorz Czemarnik, Łukasz Domino, Jacek Krawczyk, Grzegorz Jaworski, Wacław Staniek, Andrzej Krawczyk**.

W imieniu grupy tenisistów amatorów składam serdeczne **podziękowania Personelowi SP w Tyczynie** za użyczenie oraz przygotowanie hali sportowej.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do kibicowania podczas trwających jeszcze rozgrywek drużynowych,

które odbywają się w każdy poniedziałek, w godz. 19.00 do 21.30.

tekst: **Tadeusz Gryś**

**LICENCJONOWANE
BIURO RACHUNKOWE**

polecą usługi:

- pełnej księgowości,
- księgi przychodów i rozchodów,
- rozliczenia roczne osób fizycznych.

Borek Stary 16
Oddział Tyczyn, ul. Rynek 3
tel. (17) 22-98-025,
660-402-176

Aranżacja wnętrz niebanalnie i niedrogo.
Tel. (17) 22-91-006 (w godz. 20.00 – 22.00)

Język niemiecki – korepetycje, nauczyciel dyplomowany, Tyczyn, tel. **502-636-111**.

Dom do wynajęcia w Tyczynie, tel. **792 901 513**.

608-439-955

Pod tym numerem
można **całodobowo**
przez **7 dni w tygodniu**

zgłaszać **przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Urząd Miejski w Tyczynie informuje mieszkańców o możliwości odbioru dodatkowych kodów kreskowych na worki na odpady (po wykorzystaniu posiadanych kodów).

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr tel. **(17) 22-19-310, wew. 15** lub zgłaszanie się osobiste w UM, pok. nr 15.

**ZIELONY
KOSZYK**

Rzeszów
ul. Budziwojska 465

godz. otwarcia:

pon - sob.

6:00 - 21:00

Niedziela

8:00 - 20:00

PROMOCJA**Zapraszamy
na zakupy**W tym miesiącu proponujemy **MEGA PROMOCJE !**

Ser Żółty Mazur

Ogonówka parzona Bieleś

Olej Mossó 0,9l

Mleko łaciące 1l 2%

Sok Kubuś 0,9l różne smaki

Papier toaletowy Almusso α-8

Oferta ważna do wyczerpania zapasów

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kuśtra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Rafał Kaplita**, **Małgorzata Łyszczarz-Bukała**, **Ewelina Kloc**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

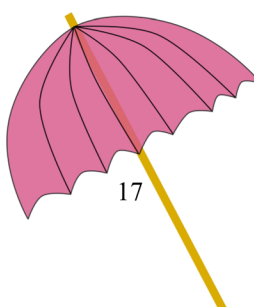
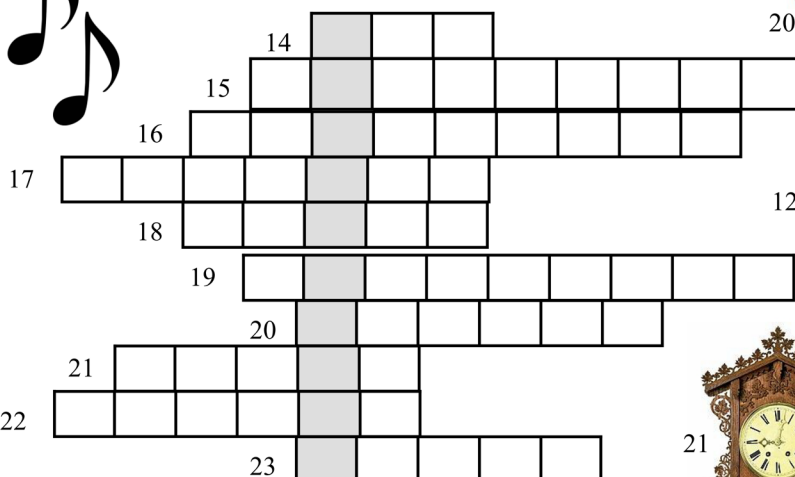
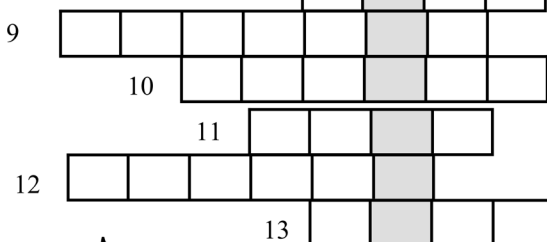
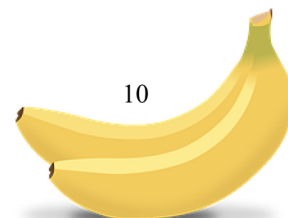
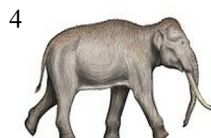
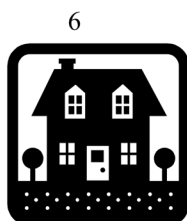
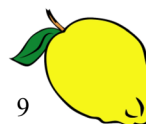
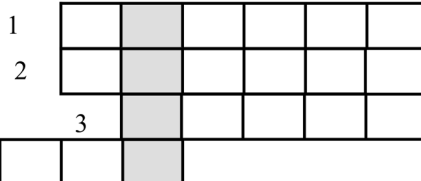
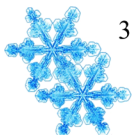
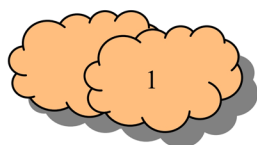
Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl)
Dodatek do 1. numeru „Głosu Tyczyna” (1/2017)

Rozwiąż krzyżówkę: Litery z szarych pól utworzą rozwiązanie.

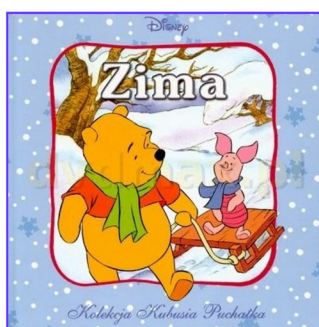
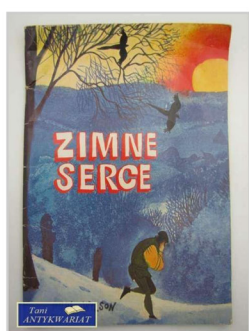
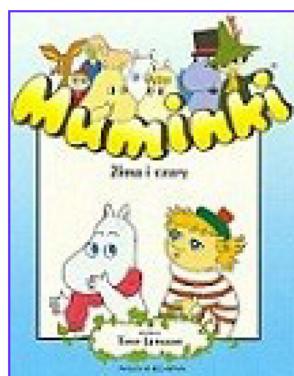

Pokoloruj zimowy obrazek.

Kącik Czytelnika

Tym razem na długie wieczory polecamy książki o zimie i porach roku. Naszym Milusińskim życzymy ciekawej lektury.

Wydarzyło się...

Premiera musicalu „W stronę marzeń”,
21 grudnia 2016 r., M-GOK w Tyczynie
Fot. Magdalena Skotnicka, Estera Kulawska

Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej
Pomocy w Tyczynie, 15 stycznia
2017 r., hala sportowa Publicznego
Gimnazjum w Tyczynie.
Fot. Daniel Stelmach, Marek Krauz

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

Świątecznie w gminie Tyczyn

Jasełka w wykonaniu dzieci z Publicznego Przedszkola Sióstr Św. Dominika w Tyczynie, 18 grudnia 2016 r.

Koncert kołęd w Domu Ludowym w Matysówce, 14 stycznia 2017 r.

Jasełka przygotowane przez młodzieżową grupę oazową z Tyczyna, 6 stycznia 2017 r. Fot. Dorota Drozd

Koncert Noworoczny w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie, 8 stycznia 2016 r. Fot. Agnieszka Miechońska, Adam Janiec

Wieczór Kołęd w Domu Ludowym w Hermanowej, 15 stycznia 2017 r.